Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 218 (13.480).
24 СЕНТЯБРЬ 1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

УЛКАН ХИРМОНГА

Республика областларида пахта тайёрлаш ва ғўзани дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида 1966 йил 23 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён, олтинчи стун — дефолиация қилинган майдонлар.

Қашқадарё	2,14	48,20	3,75	32,57	107,39
Тошкент	4.09	31,57	5,07	35,10	129,70
Сурхондарё	2,32	30,07	2,94	18,98	140,57
Бухоро	2,15	27,28	3,00	13,80	110,84
Фарғона	2,17	26,15	2,09	12,74	123,99
Андижон	1,96	24,40	1,80	8,09	113,17
Самарқанд	2,25	21,54	2,26	9,48	115,28
ҚҚ АССР	1,80	14,56	0,69	2,62	118,76
Хоразм	1,27	11,61	0,33	1,22	114,39
Сирдарё	1,90	8,56	2,42	7,85	152,18

22 СЕНТЯБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКАДА 80563 ТОННА, ЯЪНИ ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 2,18 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. МАШИНАДА 27935 ТОННА ПАХТА ТЕРИЛДИ. ПЛАН 23,38 ПРОЦЕНТ, ШУ ЖУМЛАДАН МАШИНА ТЕРИМИ ТОПШИРИҒИ 12,99 ПРОЦЕНТ БАЖАРИЛДИ.

ДАЛА МЕҲНАТКАШЛАРИГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

Меҳнаткаш ва саховатли фасл — танти кузнинг элимиз узра олтин сепини ёйганига ҳам мана бир ой бўлиб қолди. Бир ойдирки, «оқ олтин» диёримизнинг миришкорлари йилнинг уч фаслида қалб қўрини, кўз нурини аямай сарфлаб етиштирган олтиндан ҳам қиммат бойлигимиз бўлган пахтани она-Ватан хазинасига тўкмоқдалар. Беш йилликнинг биринчи йили улкан хирмони тобора кўкка бўй чўзяпти. Суръат отини ҳаммадан олдин қамчилаган Қашқа воҳасининг пахтакорлари бугун марранинг ярми эгаллангани ҳақида элу-юрт ва мусобақадошларига хушхабар йўллайдилар. Тошкент области баҳодирлари зарбдор фронтда жасорат кўрсатаётирлар. Улар шу долзарб кунларнинг ҳар бир соатини ғанимат билиб, терим суръатини тобора оширмоқдалар. Куни кеча тошкентликларнинг давлат омборига тўккан хазинаси йиллик планнинг 4,09 процентини ташкил этди. Бу — ишчи кучлари ва техникадан оқилона фойдаланиш самарасидир.

Республикамизнинг «оқ олтин» ижодкорлари йил бўйи тер тўкиб қилган қаҳрамонона меҳнати эвазига кўз илғамас далаларимизда миллиардлаб чаноқлар ҳандон отди. Бодроқдай очилган лўппи пахталар «мени териб ол» деб шоширмоқда. Минг-минглаб чевар теримчилар кўпминг килограммчилар ҳаракатини бошлаб бердилар. Ҳозироқ 4-5 тоннадан пахта териб, мавсум нормасини бажариб қўйган чеварлар оз эмас. Пахта далаларининг гвардиячилари — «зангори кема» капитанлари иш фронтини тобора кенгайтирмоқдалар.

Ҳа, диёримизда йиғим-терим суръати тобора қанот боғлаяпти. Ҳозир қишлоқ меҳнаткашларининг аксарияти бутун иш кунини, дам олиш соатларини, ҳатто тунни далада ўтказмоқдалар, унинг файзига-файз киритмоқдалар. Шу муносабат билан бригадаларнинг дала шийпонлари пахтакорларнинг иккинчи уйи бўлиб қолди. Буни ҳисобга олган колхоз правлениелари, совхоз дирекциялари ва партия ташкилотлари бутун ташкилотчилик ҳамда сиёсий-оммавий ишлар марказини бевосита мана шу жанговар штабга — дала шийпонларига кўчирдилар.

Фарғона область, Бағдод районидаги «Коммунизм» колхози бригадаларининг дала шийпонларида бўлсангиз, баҳри-дилингиз очилади. Ҳар бир дала шийпонида аёллар учун алоҳида хона, болалар учун дид билан безатилган хона, муъжазгина кутубхона, алоҳида дам олиш жойи мавжуд. Ҳар куни марказий ошхонадан ва новвойхонадан иссиқ овқат ва бўрсилдоқ нонлар келтирилади. Радио, телевизор пахтакорларнинг йўлдоши. Агитаторлар партиямизнинг жанговар сўзини ва дунё янгиликларини ҳар куни колхозчиларга етказиб туришади. Илғорларнинг иш тажрибасини оммалаштириб, бошқаларни ҳам уларга тенглашишга даъват этишади. Шу боисдан ҳам колхозда йиғим-терим суръати тобора қизғинлашяпти.

Тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмони уюётган дала меҳнаткашларига Ғиждувон районидаги «Москва», Шаҳрисабз районидаги «Қизил юлдуз» колхозлари ва республикамизнинг бошқа кўпгина хўжаликларида чинакам ғамхўрлик қилиняпти. Уларда пахтакорларнинг унумли меҳнат қилиши учун ҳамма шарт-шароитлар мавжуд.

Афсуски, моддий бойликлар яратаётган қадоқ қўлли меҳнат аҳлига етарли ғамхўрлик кўрсатмаётган, уларнинг иссиқ-совуғидан, ётиш-туришидан хабар олмаётган колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳам йўқ эмас. Хоразм областининг Урганч ва Гурлан районларидаги бир қатор хўжаликларнинг дала шийпонлари қаровсиз ҳолга келиб қолган. Колхозчилар тушда мириқиб ҳордиқ чиқариш ўрнига неча километрлаб йўл босиб, уйларига бориб овқатланиб келишади. Табиийки, бундай хўжаликларда иш унуми ҳам паст бўляпти.

Ҳозир бутун республикамизда пахта йиғим-теримини авж олдириб юборишдек долзарб палла келди. Бунга эса умумий чақириқлар ва қуруқ даъватлар билан эришиб бўлмайди. Область ва район партия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотлари, ҳар доим умумий сафарбарликнинг олдинги сафида борувчи жўшқин қалбли коммунист ва комсомоллар ўзларининг нималарга қодир эканликларини мана шу жиддий имтиҳон кунларида амалда кўрсатишлари лозим.

Хўжаликларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг секретарлари пахтакорларга маиший хизматни йўлга қўйиш, улар ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишлар олиб бориш билан шахсан шуғулланишлари даркор. Улар бу ишда бош-қош бўлишлари, ишда йўл қўйилаётган камчиликларни ўша жойнинг ўзида тугатишда ташаббускор бўлишлари ва аҳволни яхшилаш учун конкрет тадбирлар кўришлари керак. Ана шундагина умумий юксалишга эришиш мумкин бўлади.

Редакциямизга келаётган сигналларда қишлоқ жойларида кундалик турмуш учун зарур бўлган рўзғор моллари матлубот кооперацияси магазинларида ҳамма вақт топилавермаслиги, кишилар бундай буюмларни излаб хўжаликларнинг марказий усадьбаларига, ҳатто район марказларига бораётганликлари маълум қилинади. Кооператорлар бу ҳаққоний талабларни инобатга олишлари, турмуш учун зарур бўлган ҳамма нарсалар билан магазинларни таъминлаш чораларини кўришлари зарур.

Республикамизнинг ҳамма хўжаликлари ҳозир экономикаси бақувват, унинг кишилари тўқ ва фаровон турмуш кечирмоқда. Сиёсий-оммавий ва маданий-оқартув ишлари яхши йўлга қўйилган жойларда маданий ҳаёт барқ урмоқда. Лекин шундай хўжалик раҳбарлари ва маданият ходимлари ҳам борки, улар қишлоқ меҳнаткашларининг маданий ҳордиқ чиқариши учун тегишли шарт-шароит яратиб беришга эътиборсиз қарамоқдалар. Улар улуғ доҳиймиз В. И. Лениннинг ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ УЧУН КУРАШДА МУҲИМ ОМИЛ эканлигини асло унутмасликлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ IV ПЛЕНУМИ КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларига амал қилиб, ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ, ШАҲАР БИЛАН ҚИШЛОҚ ЎРТАСИДАГИ ТАФОВУТЛАРНИ ТУГАТА БОРИШ ВАЗИФАСИНИ КУН ТАРТИБИГА ҚЎЙДИ. Партия, совет, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари бу вазифани ўзларининг амалий фаолиятларида қўлланма қилиб олишлари, барча меҳнаткашларни она-Ватанга 3 миллион 750 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришдек улуғ ватанпарварлик ва интернационал бурчимизни шараф билан адо этишга сафарбар этишлари керак. Бу куннинг шиори ана шу!

МАШИНА ТЕРИМИ ҲИСОБИГА

Куни кеча редакциямизга Бекобод районидаги «Победа» колхозидан яна бир хушхабар келди. Ўртоқ К. Эгамбердиев бошлиқ комплекс механизациялашган звено аъзолари колхозда машина теримига биринчи бўлиб киришган ва 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 20 центнердан пахта сотиб, йиллик планни 15 сентябрдаёқ ошириб бажарган эдилар. Улар ҳозиргача бу кўрсаткични 25 центнерга етказдилар ва дастлабки олинган мажбуриятни ҳам тўла адо этдилар.

Шунингдек, ўртоқ Р. Эшбоев бошлиқ комплекс механизациялашган звено аъзолари ҳам маррага етдилар. Улар 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 20 центнердан пахта териб олиб, планни тўла адо этдилар. Тайёрланган пахтанинг ҳаммаси машиналар бункеридан тўкилди. Звено бошлиғи Р. Эшбоевнинг ўзи «ХТ-1.2» маркали машина билан ҳозирнинг ўзидаёқ 80 тонна пахта терди. Звено аъзолари ҳар гектар ердан давлатга яна 15 центнердан пахта сотиш ҳақида сўз беришди.

Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхоз механизаторлари машина теримини кундан-кунга авж олдирмоқдалар. Чунки улар хўжаликдаги барча ҳосилни фақат машиналарда териб олишга бел боғлашган. Суратда: колхознинг 4- бригадаси далаларида машина терими.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

БОНГ УРИШ КЕРАК

ВОБКЕНТДАГИ АЙРИМ КОЛХОЗЛАРДА ТЕРИМ СУРЪАТИ СУСТ

Вобкент райони беш йилликнинг биринчи босқичи — 1966 йилда давлатга салкам 50 минг тонна пахта етказиб бериши керак. Вобкентликлар ибораси билан айтганда, юкнинг оғири уларнинг гарданига қўйилади.

Лекин сўнгги кунларда суръат ва сифатни оширишда сезиларли ўзгариш бўлмаяпти, район бўйича белгиланган кунлик терим графиги бажарилмаяпти. Айрим колхозлар кунлик ўсишда қисман ўзгариш қилсада, кўпчилиги бир нуқтада депсиниб турибди, юксалиш йўлига дадил чиқиб ололмаяпти. Рўй берган жиддий аҳволдан чиқиш учун район партия комитети, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалик органларида устма-уст йиғилишлар, кенгашлар ўтказиляпти, пахтачилик хўжаликларининг раҳбарларидан ваъдалар олиняпти, қарорлар қабул қилиняпти. Лекин бу кўрилган тадбирлар тарозини босишга арзигулик натижа бермаяпти.

Нега шундай? Бу саволга жавоб бериш учун баъзи хўжаликларда пахта йиғим-теримининг бориши билан танишайлик.

Ўртоқ Искандар Ғофуров раислик қилаётган «Шофиркон» колхози бу йил давлатга 4100 тонна пахта сотиши керак. Далаларда пахта очилиб-сочилиб ётибди. Ишнинг кўзини биладиган бригадаларнинг бошлиқлари бутун куч ва техника воситаларини сафарбар этиб, йиллик планнинг деярли ярми миқдорида пахта тайёрлади. Лекин ҳамма имкониятлар бўла туриб Бекбой Нуров, Бозор Темиров, Юсуф Расулов, Икром Раҳмоновлар бригадаларида лоақал 20 процент пахта тайёрлангани йўқ. Бригада ва звенолар графикни бажармагандан кейин теримда колхоз қандай қилиб юксалсин?

Колхоз раҳбарлари теримдаги судралишга машиналарнинг унумли ишламаётганини баҳона қилиб кўрсатишяпти. Машиналарнинг бекор туриб қолишига эса дефолиация ўз вақтида сифатли қилиб ўтказилмаганни сабаб бўляпти. Хуллас, камчиликлар бир-бирига уланиб, катта нуқсонга айланиб қоляпти. Мана бир мисол.

Хўжаликда 14 та терим машинаси бор. Уларнинг ҳар бири ўртача уч тоннадан пахта терганда ҳам 40 тоннадан зиёд «оқ олтин» тайёрлаш мумкин. Биз колхозда бўлган куни учта машина ишлаб атиги бир ярим тонна пахта терганининг гувоҳи бўлдик. Бунинг сабаби билан қизиқдик. Маълум бўлишича пайкалларни машина теримига тайёрлашга мутлақо аҳамият берилмаган. Қатор ораларини бегона ўт босиб ётибди. Дефолиация агротехника қоидасига хилоф равишда ўтказилгани туфайли ғўза барги чала-чулпа тушгани бўйича турибди. Натижада машиналарни тўла ишга туширишнинг имконияти бўлмаяпти, бир неча машина пайкал юзини кўрмай, автотрактор паркида қантарилганича ётибди.

Аҳвол шундай бўлгач, колхоз бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 20 процент кам пахта тайёрланиши сунъий йўл билан вужудга келтирилган ачинарли ҳолдир. Теримда ўтган йилги даражага етиб олиш ва ўзиб кетиш учун нималар қилинаётганини сўрадик. раисдан.

— Теримга кўзда тутилганидан ҳам кўпроқ одам сафарбар этамиз, ички резервларни ҳаракатга келтирамиз, қолоқликка барҳам берамиз, — деди у.

Бекор гап, қуруқ ваъда. Теримга ажратилган колхозчилардан 200-250 киши ҳеч қандай сабабсиз дала ишларида қатнашмаяпти. Уларга лом-мим дейилмаяпти-ю, кўзда тутилгандан кўпроқ киши қандай қилиб сафарбар этилсин!

Райондаги йирик пахтакор хўжаликлардан бири Жданов номли колхоздир. Қишлоқ хўжалик артели меҳнаткашлари бу йил гектаридан 22,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга сўз берганлар. Даладаги ҳосил тезкорлик билан саранжом-саришталаб олинса, давлатга пахта топшириш планинигина эмас, социалистик мажбуриятни ҳам ошириб бажариш мумкин. Биз бу гапни мавжуд ҳосилни чамалаб кўриб, масъулиятни тўла зиммага олган ҳолда айтяпмиз.

Аммо меҳнат ёмон ташкил қилинишн, ишчи кучи, техника воситалари бир мақсад йўлига — йиғим-теримини бир-бир ярим ойда тўла тугаллаш, мажбуриятни шараф билан бажаришга сафарбар этилмаслиги оқибатида ялпи тонна кўпаймаяпти, процент ошмаяпти, сорт яхшиланмаяпти. Колхоз раҳбарлари билан суҳбатлашсангиз, улар «илгари бир процентдан пахта тайёрлаган бўлсак, ҳозир суръатни икки процентдан оширдик-ку», деб бўш келишмайди. Тўғри, колхоз икки процентдан ошириб пахта тайёрлаяпти, икки ярим процентга етказган кунлари ҳам бўлди.

Бироқ, масаланинг бошқа томони бор. Сентябрь ойи тамом бўляпти. Хўжалик пахта териш ва давлатга сотишда ўтган йилдагидан анча орқада қоляпти. Хўш, бунга нима дейсиз? Сиз сентябрь ойидан қолган боқимандани октябрь ойида қоплаб юборамиз, деб ўйлаётган, шунга қараб ҳисоб-китоб қилаётган бўлсангиз керак. Кечирасиз, фикрингиз хом, режангиз нотўғри. Октябрь ойининг юки бу ойдагига нисбатан бир ярим баравар кўп ва оғир. Шундай бўлгач, меҳнат аҳлининг куч-ғайрати, ташаббускорлигини ошириш, техникани тўла ишга солиш, меҳнат унумдорлигини кўтариш йўли билан сентябрь ойи графигини сўзсиз бажариш керак.

Бу хўжаликда ҳам «Шофиркон» колхозидаги манзарани кўрамиз. Ёмон томони шундаки, бу ерда энг кўп ва юқори ҳосил берадиган пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари «кўсак очилмаяпти» деган зарарли кайфиятга берилиб ўтирибди. Кўсаклар эса очилиб, пахта чаноқлардан ерга сочилиб ётибди.

Колхознинг Раҳмон Яҳёев бригадасига бордик. 55 гектар майдондаги кўсаклар ёппасига очилган, «оқ олтин» кўзни қамаштиради. Тележкачи Фармон Исломов дала шийпонида ҳордиқ чиқариб ётибди, тележка бекор турибди.

— Теримчилар кўринмайди? — сўрадик ундан.

— Билмадим, — жавоб қилди тоғни урса талқон қиладиган забардаст йигит эринчоқлик билан ўрнидан туриб, — пахта бўлса тележкага ортиб келасан, деб мени юборган эдилар. Эргалабдан буён кутиб ўтирибман, на пахта, на теримчи кўринади.

Қаландар Шарипов, Усмон Адизов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Теримчилар тележкачиларни тополмай, тележкачилар эса теримчиларга дуч келолмай сарсон-саргардон бўлиб юрибди. Терилган пахта эса эгат ораси, уватларга тўкилиб ифлослантириляпти, хирмонда чўкиб қоляпти. Мутахассислар, раҳбарлар теримчилар орасида бўлиб, уларнинг ҳақли эътирозларини эшитиш, ким нима иш билан шуғулланаётганини текшириб кўришга вақт топа олмаётирлар. Натижада теримда қатнашиши лозим бўлган колхозчиларнинг кўпчилик қисми иккинчи даражали ишлар билан банд. Баъзи кишилар «оғир ишнинг устидан, енгил ишнинг остидан» ўтиб юрибди. Бош бухгалтер хўжалик бўйича теримда қатнашуви лозим бўлган колхозчилардан қарийб 250 киши ўзини четга олиб юрганини тан олди.

Шуниси ачинарлики, колхоз территориясида истиқомат қилиб, имтиёзлардан барча колхозчилар сингари фойдаланиб келаётган бир группа кишилар ўзларининг шахсий ишлари билан овора бўлиб юрибдилар. Лекин уларни теримга сафарбар этишга қурби етадиган раҳбар топилмаяпти. Бундай ҳолга қаттиқ чек қўйилиши, қалбида виждони, билагида кучи бор ҳар бир киши пахта йиғим-теримида фаол қатнашиши керак.

Биз икки хўжалик фаолиятидаги жиддий нуқсонлар ҳақида фикр юритдик. Карл Маркс номли, «Ленинград», «Ленинобод», 1-«Май» ва бошқа колхозларда ҳам пахта йиғим-теримини ташкил қилишда шунга ўхшаш камчиликларга йўл қўйиляпти. Вобкент район партия комитетининг биринчи секретари Ж. Орипов, район ижроия комитетининг раиси Н. Бобоев ўртоқлар ташкилотчи, ишнинг кўзини биладиган кишилар эканини яхши биламиз. Лекин районда пахта тайёрлаш планининг тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда улардаги ана шу хислатлар ўз ифодасини янада кучлироқ топмаяпти.

Вобкент районида бонг уриш керак!

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАР ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Болгария Халқ Республикаси Ямбол округининг делегацияси — 23 сентябрда Тошкентдан ватанига жўнаб кетди.

Болгария Коммунистик партияси Ямбол округ комитетининг секретари Димитр Йовчев бошлиқ бу делегация дўстона визит билан Андижон областида етти кун меҳмон бўлиб турди. Ямболликлар шу область меҳнаткашлари билан кўп йиллардан буён традицион дўстона алоқа боғлаганлар.

Болгариялик дўстлар юртига жўнаб кетиш олдидан уларни Тошкентда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Самимий дўстлик вазиятида ўтган учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Шастри оиласининг миннатдорчилиги

«Совет кишилари Лаъл Баҳодир Шастри хотирасини ҳурмат билан эсда сақлаганликлари учун биз улардан миннатдормиз». Ҳиндистон собиқ Бош министри оиласининг аъзолари Ўзбекистон пойтахтининг аҳолисига ана шу сўзлар билан мурожаат қилдилар. Улар Ўзбекистон ССР ҳукуматининг таклифига мувофиқ Тошкентга келган эдилар.

Лалита Шастри, унинг ўғил ва қизлари, набиралари ҳамда марҳум оиласининг бошқа аъзолари тарихий Тошкент учрашуви вақтида Лаъл Баҳодир Шастри яшаган ва меҳнат қилган диққатга сазовор жойларни бориб кўрдилар. Улар Шастрининг собиқ резиденциясига Ҳиндистонда ўсадиган гулларни олиб келдилар. Бу ерга Ҳиндистон нилуфарлари билан бирга Тошкент атиргуллари ҳам қўйилди. Бу атиргуллар Ўзбекистон ССР ҳукумати номидан қўйилди. Шастри оиласининг аъзолари ҳукумат уйини кўздан кечирдилар. Тошкент Декларацияси шу ерда имзоланган эди.

Лалита Шастри ва унинг ўғиллари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ҳузурида бўлдилар.

Меҳмонлар Тошкент бўйлаб сайр қилдилар. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратида бўлдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова Лалита Шастри ва унинг оила аъзолари шарафига зиёфат берди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги тузиш тўғрисида

Шаҳарларда, ишчи посёлкаларида, қишлоқ жойларида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш даражасини ошириш ва маиший хизмат кўрсатиш ишига раҳбарликни янада яхшилаш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги аҳолига маиший хизмат Бош бошқармаси негизида Ўзбекистон ССР аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги тузилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 23 сентябрь
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ В. Ф. Барабашни Ўзбекистон ССР аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш министри қилиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Виктор Фёдорович **Барабаш** Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 23 сентябрь
Тошкент шаҳри.

БУЗИЛМАС БИРЛИК ВА ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Болгария Халқ Республикасига визити

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Тодор Живковнинг таклифига биноан шу йил 19 дан 22 сентябргача дўстлик визити билан Болгария Халқ Республикасида бўлди. КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Ю. В. Андропов у билан бирга келди.

Болгарияда бўлинган вақтда ўртоқ Л. И. Брежнев ўртоқ Тодор Живков билан ва Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, Марказий Комитет секретарлари билан дўстона суҳбатлар қилди.

Л. И. Брежнев ва Тодор Живков ўртоқлар ҳар иккала қардош партиядаги аҳвол тўғрисида, иккала қардош мамлакатдаги коммунистик ва социалистик қурилиш ҳақида бир-бирларини муфассал хабардор қилдилар. Улар КПСС ва Болгария Компартияси Марказий Комитетларининг Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг асосий масалаларига доир, халқаро аҳволга ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг муҳим проблемаларига доир позицияларини баён қилиб бердилар.

Суҳбатлар вақтида барча масалалар хусусидаги қарашларнинг батамом бир хил эканлиги таъкидланди.

Л. И. Брежнев ва Тодор Живков ўртоқлар шуни таъкидлаб айтишдики, иккала қардош партия коммунистик партиялар вакиллари томонидан коллектив бўлиб ишлаб чиқилган жаҳон социалистик ҳамдўстлигини янада жипслаштириш, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш, халқларнинг озодлик, миллий мустақиллик ва социализм учун олиб бораётган курашини кучайтириш йўлини бундан буён ҳам актив амалга ошира берадилар.

Суҳбатларнинг қатнашчилари иккала мамлакат ва иккала партия Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Бухарест Декларациясида баён этилган программага мувофиқ, Европадаги тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга доир чораларни амалга ошириш истагида эканликларини яна бир карра изҳор қилдилар.

Иккала томон Болқон ярим оролидаги халқаро муносабатлар ва сиёсий вазият яхшиланганлигини, бу нарса Болқон халқларига ҳам, бутун дунёдаги тинчлик ишига ҳам фойда келтиришини мамнуният билан қайд қилдилар.

Иккала партия вакиллари АҚШнинг қардош Вьетнам халқига қарши ваҳшиёна агрессиясини яна бир марта жуда кескин қоралаб шуни айтдиларки, Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикаси Вьетнам халқининг агрессорларга қарши олиб бораётган қаҳрамонона курашида унга ҳар томонлама ёрдам бераверадилар. Улар Вьетнам халқининг адолатли иши албатта ғалаба қозонади, деб тўла ишонч билдирдилар.

КПСС ва Болгария Компартияси вакиллари иккала партия марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализми принципларига ва қардош партиялар томонидан 1957 ва 1960 йиллардаги халқаро Москва кенгашларида коллектив бўлиб ишлаб чиқилган ҳужжатларнинг қоидаларига содиқ эканликларини таъкидладилар. Улар марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми негизида халқаро коммунистик ҳаракат ва жаҳон социалистик системаси бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш империалистик агрессияга қарши курашда муваффақият қозонишнинг асосий гарови деб, тинчлик, миллий мустақиллик ва социализм учун курашда янги-янги ғалабаларга эришишнинг ҳал қилувчи шарти, деб ҳисоблайдилар.

КПСС ва Болгария Компартияси вакилларининг учрашувлари ва суҳбатлари ғоят очиқ кўнгиллилик, ҳамжиҳатлик ва самимий дўстлик вазиятида ўтди.

Л. И. Брежнев Белградга келди

БЕЛГРАД, 22 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Югославия Коммунистлар союзининг Бош секретари, Югославия Федератив Социалистик Республикасининг Президенти Иосип Броз Титонинг таклифига мувофиқ, бугун Белградга келди.

Белград аэродромида ҳурматли меҳмонни И. Броз Тито ва Югославиянинг бошқа раҳбарлари кутиб олишди.

ПАРТИЯ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИДА

ИМТИҲОН

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари партия ташкилотлари ҳаётида катта воқеадир. Бундай йиғилишларда партия ташкилотларининг ҳисобот даври ичида қилган ишларига якун ясалади, партия комитети, партбюро фаолиятининг ижобий ва салбий томонлари бутун борлигича намоён бўлади. Партбюро коммунистлар олдида имтиҳон беради.

Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози партия комитетининг ҳисобот-сайлов йиғилиши қизғин ўтди. Партком секретари ўртоқ В. Қиличов комитетнинг ҳисобот даври ичида қилган ишлари, хўжалик коммунистларининг ишлаб чиқаришга таъсир кўрсатиш, колхоз аъзоларини коммунистик руҳда тарбиялашда эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Ҳисобот докладидан маълум бўлишича, колхоз партия комитети бутун колхозчилар, коммунист ва комсомолларнинг диққат эътиборини социалистик мажбуриятларни ошириб бажаришга, резервлардан моҳирона фойдаланишга, хўжаликнинг ҳамма тармоқларини бир текисда ривожлантиришга қаратиш учун анча ишлар қилган. Бригадалардаги, чорвачилик фермаларидаги бошланғич партия ташкилотларининг, коммунистларнинг авангардлик роли анча оширилди. Улар ишлаб чиқаришни ривожлантириш масалалари билан конкрет шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Натижада бултур колхозда деярли ҳамма тармоқлар бўйича планлар ҳамда мажбуриятлар ортиғи билан бажарилди. Айниқса Бозор Раҳмонов, Ҳаким Эрназаров, Эшпўлат Норбоев, Аҳмад Менглиев каби коммунистлар бошчилик қилган пахтачилик бригадалари юксак кўрсаткичларга эришдилар. Мазкур коллективлар ҳар гектар ердан бултур 40 центнердан ҳосил олишга муваффақ бўлдилар.

Колхоз партия ташкилотининг қишлоқда маданий турмушни ривожлантириш, қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш борасидаги ишлари ҳам диққатга сазовордир.

Ҳозир колхозда партия ташкилотининг зўр ташкилотчилиги туфайли йиғим-терим ишлари қизиб кетди. Ҳамма бригадаларда коммунистлар бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишлашяпти. Бошланғич партия ташкилотлари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, пахтани нобуд қилмаслик, далада ишлаётганлар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб бериш йўлида астойдил курашмоқдалар.

Йиғилишда сўзга чиққан коммунистлар партия комитети фаолиятидаги айрим камчиликларни ҳам рўй-рост танқид қилдилар. Чунончи, партия комитети хотин-қизлар ўртасида сиёсий тарбиявий ишлар олиб боришга етарли эътибор қилмаяпти. Хотин-қизлар советининг раиси ўртоқ П. Бўронова ўз бурчини яхши бажармай қўйган. Хотин-қизлар ўртасида атеистик темаларда суҳбатлар ўтказилмайди, уларнинг айримлари жамоат ишларига актив жалб этилмаган. Натижада анчагина хотин-қизлар колхоз ишлаб чиқаришидан четда қолган. Шунингдек, колхоз партия комитети ҳузурида тузилган қишлоқ «Билим» жамияти ўз фаолиятини сусайтириб юборган. Партком колхоз комсомол ва касаба союз ташкилотларига талабчанликни, раҳбарликни бўшаштириб қўйган. Сўзга чиққан коммунистлардан Ҳ. Эрназаров, А. Самадов, Қ. Ҳасанов, Х. Камолов, Ҳ. Жумаев ўртоқлар ҳам партия комитети фаолиятини яхшилашга қаратилган бир қанча мулоҳазалар билдирдилар.

Шубҳасиз, колхоз партия комитетининг янги составы ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар томонидан айтилган танқидий фикрларни ҳисобга олиб, ўз фаолиятини кучайтиради, колхоз меҳнаткашларини меҳнатда фидокорлик кўрсатишга сафарбар этади.

Қ. НАЗИРОВ.

Тошкент қурилишида

Фарғоналик бинокорлар янги Тошкентни бунёд этишдек олижаноб ишга самарали ҳисса қўшаётирлар. Улар 48 квартирали дастлабки уй қурилишини туғаллашиб, навбатдаги уйда ҳам монтаж ишларини ниҳоясига етказиш арафасида турибдилар. Ишни сменали уюштирган бу азамат қурувчилар зилзиладан зарар кўрган республикамиз пойтахти аҳолисини шинам ва қулай квартиралар билан тезроқ таъминлашга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳар бир дақиқадан ғоят унумли фойдаланаётирлар. Сиз юқоридаги суратда (чапдан) С. Шамсиддинов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Қаюмов, Н. Ф. Процюк, Ф. Ю. Крепс ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар монтаж ишларини юксак суръат ва аъло сифат билан адо этаетирлар. Пастдаги суратда эса, илғор электр пайвандчи Ҳамид Носиров тасвирланган. Меҳнатсевар пайвандчи ўзининг ҳалол ва фидокорона меҳнати билан ҳамкасблари ўртасида ҳурмат ва эътибор қозонган. Дастлабки кўп қаватли уйни барвақт қуриб битказишда унинг ҳам салмоқли ҳиссаси бор. Ҳамид Насиров ҳар сменани кундалик топшириқни 1,5-2 ҳисса қилиб бажариш билан якунламоқда.

А. ТУРАЕВ фотолари.

СЕЙСМОЛОГЛАР СЕССИЯСИДА

«ТОШКЕНТ КУНИ»

КИШИНЕВ. Бу ерда ўтказилаётган совет сейсмологлари учрашувида бугун «Тошкент куни» бўлди. СССР Фанлар академияси ер физикаси институтининг етакчи олимлари ва ўзбекистонлик мутахассислар қилган докладлар теварагида музокара бўлди. Тошкентда бўлиб ўтган воқеаларнинг материаллари ва зилзилани олдиндан айтиб бериш имкониятлари муҳокама қилинди.

«Тошкент» сейсмик станциясининг мудири В. И. Уломов айтдики, шу йил 26 апрелда Тошкентда бўлган саккиз баллик биринчи зилзиладан бери шаҳарда яна етти юзга яқин ер ости силкиниши қайд қилинди. Ўзбекистонлик олим бевосита шаҳар остида жойлашган тектоник синиқ бўйлаб тоғ жинсларининг мураккаб силжиши Тошкент зилзиласига сабаб бўлди, деб ҳисоблайди.

Тошкент зилзиласи, деди В. И. Уломов, олимлар учун бутунлай тасодифий ҳодиса бўлгани йўқ. Бир йил муқаддам Қизилқумда чуқур ёриқлар пайдо бўлиш процесси жадал ривожланиб, баъзи жойлардаги уйларни бузиб юборган эди. Ўша вақтда шу яқиндаги районларда кучли зилзила бўлиш эҳтимоли бор деган тахмин айтилган эди. Шу тахмин тўғри бўлиб чиқди.

Ўзбекистонлик сейсмолог кучли зилзиладан олдин рўй берган бир қанча ҳодисаларни ҳам айтиб берди. Биринчи силкинишдан бир неча соат аввал электр майдонида аномалия пайдо бўлди. Люминесцент чироқлар ўз-ўзидан йилтираб кетди, зилзиладан сал аввал атмосфера жуда ёришиб кетганлиги кузатилди. Бу воқеалардан бир ҳафта аввал эпицентр зонасидаги икки километр чуқурликдан чиқадиган минерал сув таркибидаги радон жуда кўпайди.

Тошкент зилзиласи, деб таъкидлади олим, кучли афтершоклар (такрорий силкинишлар) рўй беришининг муайян циклини аниқлашга имкон берди, бу такрорий силкинишлар ўртасида тебранишларнинг умумий энергетик пасайиши ва кучли зилзиладан сал аввал интенсивлиги жиҳатидан унча катта бўлмаган ер сигналлари серияси пайдо бўлиши аниқланди. Шунингдек, кучли зилзилалар бўлишини бир икки кун аввал билиб, бундай хавф тўғрисида шаҳар аҳолисини огоҳлантиришга имкон берувчи баъзи бир қонуниятлар ҳам аниқланди.

Ҳозир Тошкент территориясида ва унинг атрофларида, деди В. И. Уломов, сейсмогеофизика полигони барпо этилмоқда. Бу ерда шу райондаги ер қобиғининг чуқур тузилиши ва динамикаси синчиклаб тадқиқ қилинади, шунингдек зилзила бўлишидан дарак берувчи белгилар геология-геофизика ва геохимия усулида комплекс ўрганилади. (ТАСС).

ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА

Самарқанд область, Булунғур район партия комитети ва район «Билим» жамияти партия XXIII съезди қарорлари ва КПСС Марказий Комитети май Пленуми материалларини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилишга катта эътибор бермоқдалар. Пропагандист ва агитаторлардан 1.350 киши колхозчилар ўртасида тушки дам олиш пайтларида ва кечқурунлари мазмунли суҳбатлар ўтказмоқдалар.

«Партия XXII съезди» колхозидаги лекторлар группасининг иши айниқса мақтовга лойиқ. Группа раиси Учқун Оқилов лекторларнинг бутун фаолиятини меҳнаткашларни фан янгиликлари билан доим изчил таништириб боришга, партия ва ҳукуматимизнинг қарорларини меҳнат аҳлининг онгига сингдиришга сафарбар этишда жонбозлик кўрсатмоқда. Унинг ташаббуси билан шу йил давомида колхозчилар ўртасида 250 дан ортиқ лекция, доклад ва суҳбат ўтказилди.

«Октябрь» колхозидаги группанинг иши ҳам яхши самара беряпти. Лекторларнинг оташин чақириғи меҳнат аҳлини янги зафарларга руҳлантиряпти. Бу эса пахтакорларнинг лекцияларга бўлган қизиқишини тобора кучайтирмоқда.

Б. ПИРНАЗАРОВ,

«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

АТЕИСТИК ЛЕКЦИЯЛАР

Қашқадарё область «Билим» жамияти меҳнаткашлар ўртасида атеистик пропагандани кучайтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Атеист лекторлар областнинг колхоз ва совхозларида тез-тез бўлиб, диннинг реакцион моҳиятини фош этувчи суҳбатлар ўтказмоқдалар. Улар бундай мароқли ва мазмундор суҳбатларда илғор совет фани эришган сўнгги ютуқлардан фойдаланмоқдалар.

Кейинги вақтларда фалсафа фанлари кандидати Тошпўлат Жавлиев, Қарши Давлат педагогика институтининг старший ўқитувчиси Самад Расулов, атеист лекторлардан Абдулла Раҳмонов ва бошқа ўртоқлар колхоз, совхоз, саноат корхоналарида бўлиб, атеистик темаларда мароқли лекциялар ўқидилар. Меҳнат аҳли лекторларнинг мазмундор суҳбатлари учун миннатдорчилик изҳор қилмоқда.

Булардан ташқари область хўжаликлари ва корхоналарида атеистик кечалар, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар ўтказилмоқда, атеистик темадаги кинофильмлар намойиш этилмоқда. Динга ишонувчи айрим шахслар билан якка тартибда суҳбатлар ўтказилмоқда.

С. ОЧИЛОВА.

ЎЛКАМИЗНИНГ «ҚОРА ОЛТИН»И

Андижон тупроғининг усти «оқ олтин»га, ости «қора олтин»га бой. Ҳозирги вақтда республика бўйича олинаётган нефтнинг катта қисмини Фарғона водийси ва Сурхондарё конлари беряпти.

Ўзбекистоннинг нефть бойлигига бойлик қўшиш учун курашда қатор конларнинг коллективлари пешқадамлик қилишяпти. «Андижон», «Полвонтош», «Лалмикор» конларининг азамат нефтчилари ер ости бойликларини халққа хизмат қилдириш йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Бирлашмамиз бўйича саккиз ойлик план нефть чиқариш бўйича 101,3 процент, газ чиқариш бўйича 108,3 процент адо этилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи муваффақиятли бажарилди. Ҳар бир тонна нефтнинг таннархи анча камайди.

Ўтган давр ичида «Хўжаобод» ва «Шимолий Сўх» майдонларида иккита янги газ кони очилди. «Оқжар» майдонининг 15-горизонтида нефть уюми борлиги аниқланди. Сурхондарё областидаги Амударё нефть майдони саноат ишлаб чиқаришига тайёрланди. Наманган майдонидаги 13-қудуқдан кучли нефть фонтани отилиб чиқди. Фарғона водийсидаги «Шербулоқ», «Чуст — Поп», Сурхондарёдаги «Қўштор» майдонларида чуқур қудуқлар қазишга киришилди.

«Андижон» нефть конининг коллективи шу йилнинг биринчи кварталида илғор методларни кенг жорий қилгани, планни бажаришда юқори кўрсаткичларга эришгани учун республика Министрлар Совети ва касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғини олди. Кон коллективи иккинчи кварталда ҳам байроқни қўлда сақлаб қолди.

Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, 1966 йилнинг иккинчи кварталида «Узбекнефть» иттифоқ-республика бирлашмасига қарашли 9 та корхона Бутуниттифоқ мусобақасида қатнашди. Бу мусобақада Хўжаобод автотрактор конторасининг коллективи иккинчи, қудуқларни капитал ремонт қилиш конторасн эса учинчи ўринни эгаллади.

Андижон, Қўқон пармалаш контораларининг коллективлари ҳам яхши ишламоқдалар. Юқори унум билан ишлаш имкониятини берадиган пармалаш ускуналаридан кенг фойдаланиляпти.

Нефть ва газ олиш қудуқларини бошқаришнинг телемеханизациялаштирилиши ҳамда автоматлаштирилиши катта қулайликлар яратиб берганлиги ҳаммага маълум. Бу ишни давом эттириш мақсадида махсус конструкторлик бюроси ташкил этилди. Шу бюронинг кучи билан бу йил «Лалмикор» кони тўла телемеханизациялаштирилди. Бюро коллективи ҳозир бу соҳада катта ишлар олиб боряпти.

Бирлашмамиз коллективи М. Раҳимов, Н. Фозилов каби пармакашларнинг, А. Ҳайдаров сингари ўнлаб машъал нефтчиларнинг номини ҳурмат билан тилга олади. Яқинда Ленин ордени билан мукофотланган бу ўртоқлар ўз бурчларини ўташда ташаббус кўрсатишяпти.

Янги беш йиллик планга мувофиқ Ўзбекистонда нефть чиқариш янада кўпаяди. Пармалашнинг илғор усуллари кенг қўлланади. «Шўрбулоқ», «Чуст — Поп», «Учқўрғон» каби перспективали майдонлардан кўплаб нефть олиш мўлжалланади. Бухоро — Хива манбаларида фақат газ эмас, балки нефть майдонларини аниқлаш мақсадида илмий текшириш ишлари олиб борилади. Мавжуд эски майдонларда нефть олишни янада кўпайтирамиз.

РЕЗЕРВЛАР — БЕШ ЙИЛЛИК ХИЗМАТИГА

◆ ◆

Фурсатдан фойдаланиб нефть чиқаришни кўпайтиришга оид бир масала хусусида ўз мулоҳазаларимни айтмоқчиман. КПСС XXIII съездидан сўнг халқ хўжалиги тармоқ принципи асосида бошқариладиган бўлди. У ҳамма жойда яхши самара беряпти. Кейинги вақтда Ўзбекистон нефть саноати ишида ҳам олдинга томон силжиш сезилмоқда. Аммо республика нефть саноатини тармоқ принципи асосида бошқариш иши охиригача етказилганича йўқ. Чунки Ўзбекистоннинг айрим нефть конлари нима учундир СССР Газ саноати министрлигига бўйсунади. Агар бу конлар ҳам бевосита нефть чиқариш билан шуғулланувчи «Ўзбекнефть» иттифоқ-республика бирлашмаси ихтиёрига берилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

П. АЗИМОВ,

«Узбекнефть» иттифоқ-республика бирлашмасининг бош геологи.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДА» БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ҲАМОН МЕНСИМАЯПТИЛАР»

Қашқадарё область партия комитети хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 20 август сонида босилган «Ҳамон менсимаяптилар» сарлавҳали мақолада область хўжаликларида машина теримига тайёргарлик суст бораётгани тўғри танқид қилинди.

Машина теримига тайёргарлик ҳақидаги масала область партия комитетининг бюро мажлисида колхоз ва совхоз раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари иштирокида муҳокама қилиниб, танқидий мақолада келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Машина теримига техникани тайёрлашга бепарволик билан қараган айрим пахтакор хўжаликларнинг раҳбарлари, район партия комитетларининг секретарлари, қишлоқ хўжалик органлари ва «Узсельхозтехника» область ҳамда район бирлашмаларининг раҳбарлари қаттиқ огоҳлантирилди. Улардан йўл қўйилган камчиликларни тугатиш талаб қилинди.

Оператив чоралар кўрилиши натижасида терим машиналари ремонти тугалланди ва улар ишга туширилди. Машиналар иш унумини ошириш мақсадида пландаги 20 минг гектар ўрнига 32 минг гектар майдондаги ғўза барги тўктирилди. Бу йил «зангори кема»ларда ўтган йилдагидан уч баравар кўп, ёки 30 минг тонна пахта терилади.

Хижолат

Ахлоқ, одоб мавзуида

Ҳамроҳим бу ерлик эмас, бошқа республикадан. Ҳарҳолда Ўзбекистонга биринчи бор келиши. Зилзила оқибатида вайрон бўлган, янги қурилаётган Тошкентни кўрмоқчи эканини айтди. У ҳам журналист. Жасоратли, серсаховат пахтакорлар, умуман Ўзбекистонликлар ҳақида очерк ёзиш ниятида.

— Арслон жароҳат ебди, лекин йиқилмабди. Мана бу шерлар эса жароҳатни даволовчи, арслонни оёққа турғизувчи жарроҳлар, — деди ҳамроҳим. Дарвоқе, шунча ойдан буён тебраниб, элакдай эланиб турганига қарамай оёқдан толиб йиқилмаган Тошкентимизни арслонга қиёс қилди ҳамроҳим. Бу ўхшатиш жуда жоиз. Қўлнигина эмас, юракни-юракка пайванд этиб янги Тошкентни бунёд этаётган азаматларни шерга ўхшатмоқ ҳам жоиз. Ҳамроҳимнинг кўзларида меҳр, ҳаяжон учқунларини кўрдим. У дафтарига тез-тез алланималарни ёзарди. Балки қуёш тиғида маржон-маржон терга ботган украин йигитига бир пиёла сув тутиб турган ўзбек қизининг чеҳрасидаги табассумни қайд этгандир у. Балки ҳар соат, ҳар минут эмас, ҳар секундда осмон сари бўй чўзаётган янги бинолар тасвирини чизиб қўйгандир. Ҳарҳолда унинг қалами яхши нарсаларни чизаётганига аминман.

— Фарғона водийсини гуллар, боғлар, чаман-бўстонлар диёри дейишади бизда, — дедим унга. Сўнг водийнинг сўлим оқшомлари, тароватли тунлари, хон атласга ўралиб, зебоExternal ниб қирқ кокилларини белларига ташлаган қиз-жувонлари ҳақида, зумрад пахтазорлар қўйнидаги меҳнат фронти, олтиндан бунёд этилаётган тоғлар ҳақида ҳикоя қилиб бердим. У жилмайди. Сафарга отландик. Самолёт бизни ўша афсонавий водий сари олиб учди. Самолёт деразасидан пастга қарардик. Ҳаммаёқ кўм-кўк. Чексиз пахтазорлар кети адирларга туташади. Кенг водий белида кумуш камар йилтирайди. Бу Сирдарё!

Сафарни Андижон шаҳридан бошламоқчимиз. Туғилиб, ўсган она шаҳримни ҳамроҳимга кўз-кўз қилиб қўйгим келди. Ахир, нураган, тупроқлари тўкилиб турган пахса деворлар, қишда лой, ёзда тизза бўйи тупроқ, тор кўчалар ўрнида кенг, тўппа-тўғри асфальт йўллар, кўркам, муҳташам бинолар, гулзор, хиёбонлар яшнаб турибди. Паранжи-сачвон ҳақида сўзлаб бердим. Аммо кўрсатай десам, биронта қўни-қўшнида ҳам паранжи деган нарса сақланмабди. Аёллар боши узра бахт, иқбол қуёши нур сочиб турибди.

Андижоннинг мевазор боғларини кезганимизда ҳамроҳим:

— Вой, бу ер жаннатми, — деб қўйди.

— Ҳа, ҳақиқий жаннат бу ер,— дедим.

Жаннатда кўрмоқ бор-у, емоқ йўқ, дейишади, бу ерда ундай эмас, истаганча танавул қилиш мумкин. Ҳар бири очилган пахта чаноғидай келадиган юмшоқ анжирларни тотганда дўстим яна дафтарини варақлади. Ўзбекнинг бу неъмати украин журналистига маъқул бўлганидан мамнунман. Ноз-неъмат тўла бозор, хонадонлар, дастурхонлар шубҳасиз унда яхши таассуротлар қолдирди. Андижоннинг ноз-неъматларигина эмас, саноат маҳсулотлари, қўли гул чеварлари, меҳнат кишилари ҳам иттифоқимизга машҳур. Ўзининг бежирим кийим-кечаклари билан республикамизда иккинчи ўринни эгаллаган Володарский фабрикаси, унинг Қумриxондай чевар қизлари ҳақида ҳикоя қилиб бердим. Бу фабрикада тикилган маҳсулотлар Ўрта Осиёга тарқалади. Андижон фабрикасида ишланаётган жиҳозлар ҳеч ерда туриб қолмайди, улар аъло сифатли. Андижон машинасозлик заводи 51 та мамлакатга маҳсулот беради.

Йўқ, булар мақтаниш эмас, шунчаки таништириш, холос. Она шаҳримнинг ҳар бир ғишт, ҳар сиқим тупроғи ҳақида фақат-фақат яхши сўзларни сўзлагим келади.

Лекин гўзал шаҳримиз ҳуснига доғ бўлиб турган баъзи ҳижолатчиликларни кўрганда кўз юмиб ўтолмадик. Шаҳар айланиб мева бозорига кирдик. Тар меваларнинг асллари шу ерда. Чарос, буваки, ҳусайни узумлар. Беқасам чопонли тарвузлар, ананас қовунлар. Ёқутдек товланиб турган олхўри-ю, қарсилдоқ, серсув дилафрўзлар. Бироқ шундай тўкин-сочинлик, маъмурчилик қаршисида кишини хафа қиладиган аянчли аҳволга дуч келдик. Маҳсулотлар ёйилган тахталар, қатнов йўллари ифлос. Сотувчиларда фартуқ йўқ. Ташландиқ нарсалар ҳамма жойда уюлиб ётибди. Мева қолдиқларини ташлайдиган яшиклар ҳам қўйилмаган. Шундай катта бозорда водопровод йўқлигидан таажжубда қолдик.

Андижонда ёз кунлари ҳарорат 43 градусгача кўтарилади. Лекин ташна бўлганингизда газ сув будкалари онда-сонда учрайди. Уларда киши чанқоғини ёзадиган, роҳатланиб ичадиган газ ва ширин сувларнинг турли хили йўқ. Андижоннинг кўп кўчаларидан пиёда юриш амри маҳол. Жазирама бўлгани устига, сув сепилмайди. Бордию, бирор машинанинг кетида қоладиган бўлсангиз чангга ботасиз.

Дам олиш куни эди. Такси тўхтайдиган жойга бордик. Қаршимизда Алишер Навоий номи билан аталадиган маданият-истироҳат боғи, ўн йиллик мактаб. Орқамизда қизил майдон, медицина институти. Ҳай, такси кутиб турибмиз. Шундай марказ жойда такси ушлашнинг қийинлигини тасаввур этиб кўринг-чи. Тартибсизлик. Аранг бир такси тўхтади, кутувчилар ёпирилиб унинг ёнига боришди.

— Бозорга, чайқов бозорига, — деди шофер худди ўз хусусий машинасида ўтиргандай.

— Чайқов бозорида нима қиламиз?

— Менинг нима ишим бор, бугун, маршрут фақат ўша ёққа.

Яхшики, улфатим ўзбек тилини тушунмайди. Ҳижолат бўлганимни сездирмасликка уриндим. Навбат кутавериб зерикдик. Сўнгра автобус остановкасига бордик. У ерда ҳам ўша ҳангома. Автобуслар жуда кам қатнашидан бўлса керак, унинг ичида одамлар қалашиб ётибди. Унга ҳам чиқа олмагач яна такси томон йўл олдик. Ниҳоят 11-37 номерли таксига ўтиришга муяссар бўлдик. Ижтимоят кўчасигача 37 тийинлик йўл босилди. Эллик тийинлик сўлкавойни шоферга узатдим. Қорачадан келган, ўрта ёшли, шоп мўйлов киши қайтимини бериш у ёқда турсин, бизни масхара қила кетди:

— Бу нима, майнавозчиликми?

— Тушунолмадим, очиқроқ гапирсангиз, — дедим.

— Бу майда чақангизга сув олиб ичинг.

Афсус бундай юлғичлик айрим бошқа шоферларда ҳам борлигини бу ердаги кишилар бизга ғазаб ва изтироб билан гапириб беришди. Ахир ҳар бир шаҳар одамлари билан гўзал. Гўзал шаҳрим шаънига доғ туширадиган бундай ҳодисаларни эшитиш нақадар оғир туйилишини ҳар қандай киши ҳам тушуниб олишига имоним комил. Аммо онда-сонда учраб турадиган бундай ноқулай, киши иззат-ҳурматини камситадиган ноқобил ҳатти-ҳаракатлар шаҳар ижроия комитети ва савдо ташкилотларининг кўз ўнгида содир бўлаётганлигидан таажжубланиб, Андижонимдан жўнаб кетдим.

Эътибор ОХУНОВА.

Депутат ва ҳаёт

ОБОД ПОСЁЛКАЛАР ЯРАТАЙЛИК

Машҳур соҳибкор Ризамат ота Мусамуҳамедов колхозимизда меҳмон бўлганида, мамнуният билан бундай деди:

— Қишлоғингизни мароқ билан сайр қилдим. Боғ-роғлар яратибсиз, айниқса олмазор ва токзор кўп экан, боғдорчиликда баракат ва шарофат бор. Ҳаммасидан ҳам мени обод посёлкаларингиз, қўли гул, меҳмондўст одамларингиз мафтун қилди.

Азиз меҳмон бу самимий гапларни айтар экан, дилимиз хурсанд бўлибгина қолмай, колхоз қишлоғини янада яшнатиш орзуси, янги-янги режалар фикримизни чулғаб олди.

Кишини мамнун ва мафтун қиладиган, мақташга арзийдиган қандай ишларни амалга оширдик? Тўғриси, ҳали кўнгил тўлгудек ишлар қилдик десак, катта кетиш бўлар. Ҳар ҳолда қишлоқни обод қилиш йўлида дастлабки дадил қадамни қўйдик, ҳозир бўлганини эшитинг, бўладиганини кейин айтамиз.

Колхозимизда 800 хонадон истиқомат қилади. Тўрт жойда посёлка бунёд қилинмоқда. Ҳозиргача 500 дан ортиқ хўжалик янги посёлкаларда ҳовли тўйи ўтказди. «Коммунист» участкаси тўла посёлкалашди, унда 215 хўжалик яшайди. Шу кеча-кундузда 76 хўжалик уй қурмоқда.

Шу нарса қувончлики, колхозчилар ўз хоҳишлари билан эски хуторлардан воз кечиб, посёлкага кўчмоқдалар. Шаҳар типидаги посёлканинг афзаллигини улар кўриб турибдилар. Посёлкалар электрлашган, радиолашган. Маданият муассасалари, маиший хизмат тармоқлари ишлаб турибди. Хуторлар йўқолиши туфайли қўриқ очиш, экин майдонини кенгайтириш, ерларни яхлитлаштириш ва механизациялашдан фойдаланиш учун қулай шароит вужудга келди.

Колхоз правлениеси посёлкада уй қурувчиларга ҳар тарафлама ёрдам кўрсатаётир, фундамент учун Юмуртовдан тош ташиб келтириб берилади, ғишт колхозда қуйдирилади ва хумдонда пиширилади. Цемент, оҳак, ёғоч ва бошқа қурилиш материаллари билан таъминлашда колхоз уй қурувчиларга зарур ёрдамни кўрсатяпти.

Бизда 67 кишидан иборат доимий қурилиш бригадаси бор. Дурадгорлардан Қаландар Ниёзматов, Собир Қурниёзов, ғишт қуювчилардан Жуманиёз Уринов, Дўсчон Отажонов, сувоқчилардан Саъдулла Ражабов, Султон Кенжаев каби бинокорларнинг қўли тегмаган иморат йўқ.

Колхозимизда қурилиш йил бўйи тўхтовсиз олиб борилади. Пенсионерларга колхоз маблағи ҳисобига уй қуриб берилади, кўп йил муддатга қарз олиш ҳам мумкин. Уй қуришда халқ ҳашар усулидан кенг фойдаланиляпти.

Колхозлараро қурилиш ташкилоти ва колхоз қурилиши бригадаси бинокорлари кучи билан кўпгина маданий-маиший объектлар барпо қилинди. «Правда» номли ўн йиллик, Суворов номли саккиз йиллик мактаблар, 200 ўринли боғча-ясли, кинотеатр, «Соғлиқ шаҳарчаси» (касалхона, туғруқхона, дорихона), ҳаммом ва бошқа жамоат бинолари кейинги икки йилда қад кўтарди. Ҳозир Маяковский номли мактаб учун бино, алоқа уйи қурилмоқда. Қишлоқни тўла электрлаштириш, газлаштириш, водопровод тармоғи ўтказиш яқин келажакда амалга ошади.

Қурилишни бундай катта кўламда авж олдириш учун бақувват иқтисодий замин керак. Бизда бунинг учун замин яратилган, экономика йил сайин юксалмоқда. 1567 гектар майдонда 1964 йилда гектаридан 30,6 центнердан, ўтган йили 40,3 центнердан пахта етиштирилди. Бултур салкам уч миллион сўм даромад қилдик. Бўлинмас фондимизда ҳозир 300 минг сўм бор. Колхозчилар бадавлат, маданий яшаяптилар. Радиоприёмник, телевизор, холодильник, мебель турмушга сингиб кетган.

Янги посёлкада янги анъаналар, маросимлар камол топмоқда, коллективизм руҳи ҳукмрон. Биргалашиб кино кўриш, тантанали равишда пенсияга, армияга узатиш, «Бахт уйи»да никоҳни қайд қилиш, комсомол тўйлари одат тусига кирмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қишлоқ маданиятини юксалтириш режаларини белгилаб берди. Биз яқин икки йил ичида хуторлардан тўла посёлкага ўтишга қарор қилдик. Бу реал вазифа, албатта амалга ошади.

Қишлоғимизни боғ-роғларга бурқаш соҳасида ҳам анча ишлар амалга оширилди. 60 гектар боғ яратилди. Олма, узум, анор ва бошқа мева-чева сероб.

Қишлоқда турмуш маданиятини юксалтириш учун юриш бошлаш даври келди. Ҳар бир колхоз қишлоғида обод посёлкалар яратайлик. Кўркам шаҳарчалар қишлоқ кўркига-кўрк қўшсин.

Б. ХУДОЙБЕРГАНОВ,

Янгиариқ районидаги «Правда» колхози раиси.

Ш. БОБОЖОНОВ,

колхоз партия ташкилоти секретари.

КУЗГИ ДОННИ ТЕЗ ЭКИНГ

Республикамиз ғаллакорлари бу йил мамлакатга 13,5 миллион пуддан зиёдроқ дон етказиб бердилар ва буғдой ҳамда арпа топшириш планларини 110 процент адо этдилар.

Биз эришилган ана шу ютуқ билан кифояланиб қолмаймиз албатта. 1967 йили ғалладан тағин ҳам мўл ҳосил етиштириш учун курашни ҳозирданоқ қизитиб юборишимиз керак. Чунки, келгуси йил ҳосилига куздан пухта ҳозирлик кўрилмоғи зарур.

Илғор хўжаликлар худди шундай қилишяпти. Ғаллаоролдаги Лалмикор деҳқончилик институтининг экспериментал совхози ҳар йили гектаридан 10-11 центнердан дон етиштирмоқда. Бунга кузги дон экишни ўз муддатида сифатли ўтказиш йўли билан эришилмоқда. Совхозда бу йил ҳам шундай қилиняпти. Экин майдонларининг 70 процентдан кўпроғи кузги дон экишга аллақачонлар тайёрлаб қўйилган. Ғаллакорлар бу йил кузда 20 минг гектар майдонга кузги дон экадилар. Бу иш 8-10 кун ичида амалга оширилади.

Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхозда ҳам кузги дон экишга пухта тайёргарлик кўрилди. Сеялкалар ремонтдан чиқарилиб, уруғ сараланди. Лалмикор ерларга 20 октябрдан дон экила бошланади.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам аҳвол шундай эмас. Самарқанднинг Бахмал массивида, Юқори Чирчиқ районининг Паркент зонасида, Қашқадарё областининг Деҳқонобод, Кўкбулоқ зоналарида кузги донни сентябрнинг охирлари ва октябрнинг биринчи ўн кунлигида экиб олган маъқул. Тоғли ва тоғ олди зоналари ҳисобланган ана шу жойларда бу йилги кузги дон экишга яхши ҳозирлик кўрилмади. Натижада дон экишга ҳали ҳам киришилгани йўқ. Хўжаликларнинг раҳбарлари бунга тоқат қилиб туришлари асло мумкин эмас.

Республикамизда кузги дон экинларидан — буғдой, арпа, жавдар, нўхат, шабдор ва бошқалардан юқори ҳосил етиштириш учун барча имкониятлар мавжуддир. Колхоз ва совхозлар ана шу экинларни бир-бирига уйғунлаштириб экиб борсалар дон етиштиришни анча кўпайтириш ва чорва моллар учун мўл ем-хашак базаси вужудга келтириш имкониятига эга бўладилар. Биз ҳали ҳам 230 минг гектар суғориладиган ердан ҳар йили бир марта маккажўхори ёки оқжўхори олиб келяпмиз. Бу жуда кам.

Дон етиштиришда ўзибўларчилик кайфиятларига хотима бериш вақти етиб келди. Ҳар бир хўжаликда дон етиштириш бўйича махсус бригадалар ташкил этилиши ва уларга конкрет план-топшириқлар бериб борилиши мақсадга мувофиқдир. Шундай қилинганида бригадаларнинг масъулияти ошади, меҳнатга бўлган муносабати ўзгаради, бинобарин, мўл ғалла ҳосили етиштириш имконияти яратилади.

Шу муносабат билан кузги донни агротехника муддатларида экиш юзасидан баъзи тавсияларимизни баён қилмоқчимиз. Ўз-ўзидан маълумки, кузги дон экиладиган майдонларни тезроқ ҳайдаш зарур. Республикамизда эса бундай майдонлар қарийб 835 минг гектарни ташкил этади.

Шунча майдондан 466 минг гектари ҳайдаб қўйилган. Демак, тағин 369 минг гектар ерни кузги дон экиш учун ҳайдамоғимиз керак. Лекин бу иш жуда суст бормоқда. Кейинги беш кунликда 60 минг гектар ер ҳайдалган, холос. Самарқанд области 50 процент, Қашқадарё области 40 процентдан кўпроқ ва Сирдарё области 45 процент майдонни кузги дон экиш учун ҳайдаши керак бўлади.

Кўпгина хўжаликлар маккажўхори далаларини ҳосилдан тозалаб қўйдилар. Бироқ, негадир уларнинг кўпчилиги маккажўхоридан бўшаган ерларни ҳайдашга киришмаётирлар. Маккажўхори ҳосили йиғиштириб олинган далаларга жавдар экиш мақсадга мувофиқдир. Бу экин бизнинг республикамиз учун ҳали янги ва унинг агротехникаси кўпчиликка унча маълум эмас. Бунинг хусусияти шундаки, агар жавдар экиш кечиктириб юборилса кўкпоя ҳосили кескин камайиб кетади. Жавдарни эрта кузда экиб олган маъқул. Шундай қилинганида у барвақт униб чиқади ва ноябрь ойининг охирларида жавдар экилган майдонларда молларни ҳайдаб боқса бўлаверади. Агар жавдар тез ўсиб кетса, уни пичан учун ўриб олиш лозим. Баҳорда эса унинг анғизлари тағин ўса бошлайди. Апрель ойининг охирлари ва май ойининг бошларида жавдар ҳосили йиғиштириб олиниб унинг ўрнига чигит экилади. Жавдар вильтни йўқотади. Бу эса ғўзага жуда қўл келади.

Суғориладиган ерларга «Безостая-1» навли буғдой уруғини экиш тавсия этилади. Унинг ҳосили июль ойининг биринчи ярмида ўриб олиниб, ўрнига маккажўхори экилади. Бу — ердан интенсив равишда фойдаланиш йўлидир. Бу ҳақда КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларида ҳам алоҳида уқтириб ўтилди.

Сурхондарё областидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи Раҳмон Абдурасулов ҳар йили суғориладиган майдонлардан икки марта ҳосил етиштирмоқда. У маккажўхори йиғиштириб олингач, ўрнига шабдор экади. Ҳар иккаласидан ҳам мўл ҳосил етиштиради.

Лалмикорликда кузги дон экиш республикамизда товар дон етиштиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Илғор хўжаликларнинг тажрибаси кузда экилган дон баҳордагига қараганда катта афзалликларга эга эканлигини тасдиқламоқда. Шундай экан, хўжаликларнинг раҳбарлари, агрономлар кузги дон экиш бўйича берилган план топшириқларни ўз вақтида бажариш учун шу қулай кунлардан оқилона фойдаланишлари лозим.

Об-ҳаводан нажот кутиб туриш ярамайди. Ҳар бир хўжалик донни агротехника муддатида экиш юзасидан график тузиб чиқиши ва унга тўла амал қилиши зарур. Ҳар бир зонанинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб дон экишни 10-12 кунда тугаллаш талаб этилади. Тоғ зоналари ҳисобланган Деҳқонобод, Китоб, Паркент, Бахмал зоналарида кузги донни 10-октябрга қадар экиб олиш яхши самара беради. Тоғ олди зоналарида — Қамаши, Чироқчи, Шеробод, Яккабоғ, Каттақўрғон, Оҳангарон, Ғаллаорол районларида 15 октябрга қадар, лалмикорликнинг текис ва тепаликларида 20 октябрдан бошлаб 10 ноябргача тугаллаш мақсадга мувофиқдир. Кузги дон экишда ана шу муддатларга риоя қилиш яхши самаралар бериши табиийдир.

Бизда дон экиш нормаларига риоя қилинмаётганлигини ҳам айтиб ўтишга тўғри келади. Ҳар қандай зонада ҳам гектарига 100 килограмм буғдой ёки 110 килограмм турли навдаги арпани экиш қўлланиб келинган. Бу нотўғри. Биз гектарларда ўсиб чиқадиган ўсимлик сонини ҳисобга олиб дон сепмоғимиз лозим. Текис ва баландликлардан иборат бўлган зоналарда ҳар гектар ерда 2.500 минг, тоғ олди зоналарида 3 миллион ва тоғли зоналарда ҳар гектарда 3.500 минг туп ўсимлик бўлишига эришиш керак.

Масалан, Қашқадарё областининг тоғли Деҳқонобод зонасида ҳар гектар майдонга 3,5 миллион дона дон уруғи сепилгани маъқул. Бу ерда Унумли Арпа донларининг 1000 донаси 50 грамм келади. Демак, 50 граммни 3,5 миллионга кўпайтирсак, у вақтда гектарига 175 килограмм дон тўғри келади. «Деҳқонобод» совхозининг текис ва баландлик зоналарида ҳар гектар ерга 125 килограмм уруғ сепилади. Чунки, совхоз ерларининг ҳар бир гектарига 2,5 миллион дона уруғ сепиш кифоя.

Сара уруғ экишга алоҳида аҳамият берилиши шарт. Лекин айрим областларда бунга бефарқ қаралмоқда. Тошкент областига 74 минг 460 центнер уруғ керак бўлгани ҳолда, омборларга 73 минг 550 центнер уруғ тўкилган. Контроль-уруғчилик лабораториясининг маълумотларига қараганда, шундан 23 минг 670 центнери ёки 15 проценти экишга лойиқ холос. Қашқадарё областида 80 процент уруғ омборларга тўкилган. Шундан 25 процентини экса бўлади.. Сирдарё областида ҳам аҳвол худди шундай. Самарқанд области хўжаликлари эса 30 процент миқдорида уруғ саралаб қўйганлар.

Уруғ тозалаш ишини ҳам қаноатланарли, деб бўлмайди. Мавжуд 450 та дон тозалаш машиналаридан ҳозирги кунда 230 таси ишлаб турибди. Бу қишлоқ хўжалик бошқармаларини, ғаллачилик билан шуғулланадиган хўжаликларнинг раҳбарларини мутлақо ташвишга солмаётир.

Кузги дон экиш муддати келиб қолди. Бу иш пахта йиғим-терими қизғин тус олган дамларга тўғри келаётганлигини ҳисобга олиб, экиш-тикиш планларининг сўзсиз бажарилишига эришмоғимиз керак. Кузги дон экишни кечиктиришга ҳеч қандай сабаб ва баҳона бўлиши мумкин эмас.

Г. СОЛЯНКО,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном.

КАПРОН — ПЎЛАТНИ АЛМАШТИРАДИ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқув фабрикалари станоклардаги айрим ишдан чиққан деталларни алмаштириш учун ҳар йили минглarча моки ва подшипниклар олади.

Комбинат рационализаторлари бу деталларнинг сарфланишини қисқартиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар. Ремонт-механика бўлимининг бошлиғи Э. Қодиров, биринчи тўқув фабрикаси мудирининг ўринбосари В. Мимрина, цех бошлиғи Т. Бобоназаров, фабриканинг бош инженери Ҳ. Тўлаганов ўртоқлар шу соҳада иш олиб бордилар.

Улар металлни ейилишдан сақлаб қолиш учун капронни танлаб олдилар. Бундай полимер материал мокининг кўп ишдан чиқадиган жойи — ўрнига қўйилади. Комбинатнинг механика заводи капрон «кийим» кийган мокиларнинг биринчи партиясини тайёрлаб берди. Улар турли маркали станокларда муваффақиятли синовдан ўтди. Мокилар ва подшипникларнинг хизмат муддати икки баравар ошди.

Ҳамма тўқув мокиларини шундай «кийим» билан қоплашга қарор қилинди. Деталларни тежаш натижасида комбинат йилига 7 минг сўмни иқтисод қилади. Ҳозир эса мокиларни алмаштиришга икки баравар кам вақт сарфланмоқда. Тўқув станокларининг тўхтаб туриши ҳам кескин камайди. Бунинг ҳисобига комбинат планга қўшимча минглаrча метр газлама тўқиб беради.

Капрон кийинган мокилар тўқимачилар томонидан мамлакатимизда биринчи марта қўлланилди. Улар бу янгиликни мамлакатимизнинг бошқа қардош корхоналари коллективларига ҳам таклиф этишга қарор қилдилар.

Қ. РАҲМАТОВ,
Ф. УБАЙДУЛЛАЕВ.

ПАХТА УЧУН КУРАШ

«ОҚ ОЛТИН» ҚАЛҚОНЛАРИ

Деҳқон бугунги ишидан хурсанд. Даласи яшнаб, кўзни қувонтиради. У ширин ҳис-туйғулар билан уйига қайтади. Ўғил-қиз даврасида чақ-чақлашиб, ором ёстиғига бош қўяди.

Тун яримдан оққанда аллақандай ўкирик, гувирдан деҳқон чўчиб уйғонади. Фақат у эмас хонадон безовта. Қалбларга ларза солаётган бу овоз шомолники. Унинг кучли тўлқини дарахтлар шохини бир-бирига уриб, қисир-қусир овоз чиқарарди.

Қуёш ҳаётбахш нур сочиб деҳқонга ёрдам қўлини чўзади. Тун бўйи шамол билан олишиб ҳолдан тояёзган ғўзалар қуёш нурини эмиб, қоматларини ростлайдилар.

Мана шунақа, бу томонларнинг деҳқонлари табиий офат — Қуқон шамоли деб аталувчи кучли бўронга икки-уч йилда бир марта эмас, ҳар йили, ҳар йили бўлганда ҳам йилнинг барча фаслида дуч келардилар. Кўкламда мурғак ғўзалар япроғи юлқиланиб, танаси шикастланса, ёзда шона, гулни тўкарди. Кузга бориб оппоқ очилган пахта бевақт келган шамолдан ерга сочиларди.

Ҳосилни шамолдан сақлаш вазифаси турарди.

Деҳқонлар фикри, олимлар режаси бир ердан чиқди: Пахтазорларни кучли шамолдан ихота дарахтзорлари яхши сақлайди!

Ана шундай қилиб Фарғонанинг Қўқон группа районларида ва бошқа кучли шамоллар тез-тез бўлиб турадиган қисмига жойлашган поёнсиз пахтазорлар яшил қалқонлар — ихота дарахтзорлари билан тўсила бошлади. Бунинг фойдаси, деҳқонларга бераётган ёрдами чексиздир. Ана шу муҳим аҳамиятга эга бўлган ишни муваффақиятли бажараётган ташкилот-Ихота дарахтлари барпо қилиш ва қумларни мустаҳкамлаш марказий Фарғона ишлаб чиқариш бошқармаси ходимлари ҳақида, уларнинг бугунги ишлари ва режалари хусусида гап юритмоқчимиз.

Бошқарма бошлиғи Фазлиддин Фахриддинов билан Қўқон, Ўзбекистон ва Киров районлари территориясидаги пахтазорларга қалқон бўлиб турган ихота дарахтзорларини кўриб юрибмиз. Ҳар тўрт юз, олти юз метр масофадан кейин бир гал етти қаторли, бир гал ўнбир қаторли, йигирма беш-ўттиз километрдан кейин эса олтмиш қаторли яшил тўсиқлар, далаларни ўртасидан кесган дарахтзорларга дуч келамиз.

Бугунги кунда деҳқон ўғлони шамол дахбатидан, у келтирадиган зарардан бутунлай бўлмаса ҳам, бундан уч-тўрт йил илгаригига қараганда холи бўлиб бормоқда. Фазлиддин Фаҳриддинов ҳикоя қилади:

— Бошқармада ўнбешта участка бор, унинг ўнбиттаси Фарғона областида, тўрттаси Андижонда. Биз ҳар йили 500-600 гектар ихота дарахзорлари барпо этмоқдамиз, 6000-6500 гектар қум массивларига саксовул, қандим, черказ ўсимликларининг уруғлари сепилиб, учар қумларнинг тўхтаб қолишини таъминламоқдамиз.

Фарғонанинг Киров райони Қўқон шамолининг дарвозаси деса бўлади. Шу сабабли бошқармамиз ходимлари ана шу зонада ихота дарахтзорларини мустаҳкамлашга, кўчатларнинг тез ва соғлом ўсишини таъминлашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Хурсандчилик билан айта оламизки, пахтазорлар ихота дарахтлари ёрдамида шамолдан яхши сақланаётгани сабабли кейинги уч йил ичида Киров районида пахта ҳосилдорлиги ошмоқда ва бир неча йилдан бери сурункасига план бажарилмай келадиган район бултур, ундан олдинги йилларда областда эмас, республикамизда ҳам пахта тайёрлаш планини биринчилар қаторида адо этмоқда.

Бошқарма бошлиғи ихота дарахтзорларининг бошқа муҳим томонларини ҳам айтиб ўтади. Илгарилари кўпинча мевасиз дарахтлар кўчати экиларкан. Икки-уч йилдан бери ихота қилинадиган участкаларга мевали дарахтлар кўчати экиладиган бўлди. Биз пахтазорни шамолдан тўсиб турган ва шовулдек ҳосил қилган жийда, шафтоли, ёнғоқ ва бошқа мева дарахтзорини кўрдик. Шу 1966 йил баҳорида 15 минг туп мевали дарахтлар кўчати, 278 минг туп тут кўчати экилган. Хурсанд бўладиган жойи шундаки, бу кўчатларнинг асосий кўпчилиги кўкариб, яшнаб ўсмоқда.

Яшил қалқон ижодкорлари Фарғона водийсида пахта ҳосилдорлигини оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Шу билан бирга улар водийда мевачиликни ривожлантириш — ихота дарахтзорларида кўплаб мевали дарахтлар ўстиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар.

«Оқ олтин»имизнинг яшил қалқонлари гуркираб ўсаверсин!

С. МАҲКАМОВ.

Қардош республикалардан хат

ТУТАШ ҚАЛБЛАР

Шу кеча-кундузда Новосибирск безанган келинчакни эслатади: шаҳар қиёфасида сўлим баҳор, завқли ёз, шукуҳли, саҳий кузнинг латофати, манзараси, бўёғи уйғунлашиб кетган. Шаҳар катта бир яшил гулдастага ўхшайди, эртакларда нақл этиладиган афсонавий гулзор ҳам шу. Бу ерда қад кўтарган ойна кўз, аксарияти 7-8 қаватли серсавлат иморатлар бир-биридан гўзал, тепасига қарасангиз дўппингиз тушиб кетади, деган уйлар ҳам шу ерда. Мана, Сибирь ревкоми майдонидаги баланд иморатлардан бири. Унда юз оила истиқомат қилади!

Новосибирск, биринчи галда, ўзининг беқиёс улканлиги, бағри кенглиги билан кишини ҳайратга солади. Агар сиз Мочище массивидан йўлга чиқиб, машҳур Академгородокка борсангиз, ҳеч қандай муболағасиз соатлаб йўл юрасиз, қирқ-эллик километр масофани босиб ўтасиз. Йўл юра туриб, бирдан уйлар қатори тугаганини кўрасиз, кўзингиз яшил далаларга, яйлов ва ўрмонзорга тушади. Кейин яна уйлар, микрошаҳарчалар бошланади. Коливань, Тогучин, Бердск, Искитим, Ординское — булар улкан шаҳарнинг кичик йўлдошлари! Булар Новосибирскнинг ёрқин келажаги!

Шаҳар паҳлавон гўдакдай соат сайин ўсяпти, қуриляпти, янги қиёфага киряпти. Ҳар қадам осмонга бўй чўзган қурилиш кранлари кўзни олади. Яқин йилларда шаҳар аҳолисининг ҳар бирига ҳозирги 6,5 квадрат метр ўрнига 12 квадрат метрдан уй-жой тўғри келади! Бунинг учун қурилиш ва архитектура бўйича давлат комитетининг ходимлари шаҳарда ўн икки ва ўн олти қаватли иморатлар қуришни таклиф этмоқдалар. Ўз-ўзидан маълумки, шаҳарларимиз бундан кейин энига эмас, бўйига қараб ўсади, шаҳарнинг архитектура қиёфаси бутунлай ўзгаради.

Ўтган етти йиллик ичида шаҳарда 1 миллион квадрат метрга яқин саноат майдонлари ва қарийб уч миллион квадрат метр уй-жой қурилиб фойдаланишга топширилди, кўплаб цех ва заводлар янги биноларга кўчди. Янги қурилган 265 боғча ва ясли бинолари шаҳарнинг ёш гражданларини ўз қучоғига олди. 450 мингдан ортиқ новосибирскликлар ҳовли тўйлари ўтказдилар.

Янги беш йиллик чироқлари Сибирь ерларида ҳам порлаб ёнмоқда. Янги беш йилликнинг биринчи йилидаёқ новосибирскликлар қурувчилардан 87 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдонлари, 420 минг квадрат метр уй-жой, 7 мактаб, 20 болалар муассасалари ва кўплаб маданий-маиший хизмат биноларини оладилар. Партия XXIII съездининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. С. Долгушин бошлиқ комплекс бригаданинг шуҳрати бутун мамлакатга ёйилган. Улар билан бир сафда туриб фидокорона меҳнат қилаётган РСФСРда хизмат кўрсатган қурувчилар С. А. Лахнов, А. Ф. Гринев, П. Е. Власов ва яқинда СССР Олий Совети Президиумининг фармони билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган олий унвонга сазовор бўлган 472-мастопоезднинг кран машинисти Т. Я. Борисенколар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшмоқдалар.

...Ҳар бир шаҳарнинг ўз қиёфаси, ўз фазилати бўлади, унинг бошқа шаҳарлардан ажралиб турадиган ўзига хос нишонаси борки, у бир қарашдаёқ кўзга ташланади, шаҳар номи тилга олинганда дарҳол хотирага келади. Новосибирск азамат Сибирь дарёси — Обь ёқасида қад кўтарган. Унинг ҳаёти ва тақдири шу улкан дарё билан чамбарчас боғланиб кетган. Шаҳарнинг энг катта магистралларидан бири — Большевик кўчаси дарё ёқалаб боради. Бу ер кечқурунлари шаҳар аҳолиси билан гавжум бўлади. Дарё соҳили одамлар дам оладиган, чўмиладиган, шаҳар чиройига чирой қўшадиган жой.

Ҳар бир шаҳар ўз аҳолисининг қўли, ижоди, муҳаббати ва қалбининг қўри билан қад кўтаради, бойийди, кўркамлашади. Шаҳардаги ҳар бир бино, гулзор, дарахт ёки йўлкасига қўйилган ғишт келажак авлодлар учун ҳайкал, сўнмас хотира бўлиб қолади. Новосибирскнинг қоқ юрагидан жой олган азамат бино — Давлат Академик опера ва балет театрининг кўрки, жамоли беқиёс. У шаҳарнинг ҳусни ва фахри, у совет кишисининг яратувчилик қудратига шонли гувоҳ бўлиб кўкка мағрур бўй чўзиб турибди...

Шаҳар кезиб, унинг ажойиботларини кўриб, санаб тугатиб бўлмайди. Бир миллион уч юз минг аҳолига эга бўлган янги Сибирнинг улкан марказы ўнлаб, юзлаб Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарлари каби улуғ ижодий меҳнат қучоғида яшаяпти.

Шаҳар кўчалари шу кеча-кундузда болалар билан гавжум «Болалар дунёси»да мактаб формаси сотаётган қизларнинг қўли-қўлига тегмайди, оёқ кийимлари магазинларида болалар бир-бирларига ҳозиргина харид қилган ботинкаларини кўз-кўз қиладилар. Айниқса, ўқув қуроллари ва дарсликлар бозори авжида... Бу йил 19 минг бола биринчи синф партасига ўтирди.

Биз болаларни ана шу кийим-бош ва ўқув қуроллари билан таъминловчи баъзи ташкилотларнинг раҳбарлари — тикувчилик саноати бошқармасининг бошлиғи К. А. Алабугина, «Соревнование» фабрикасининг директор ўринбосари Ф. Г. Ткач, тикувчилар касаба союзи марказий комитети номли фабрикасининг бош инженери Н. И. Зимина ва 2-сон тикув фабрикасининг бош инженери Л. В. Посоховалар билан суҳбатлашдик. Маълум бўлишича, июль ойига нисбатан августда ана шу корхоналар болаларга қўшимча равишда 3 минг кўйлак, 11 минг костюм тикиб беришибди.

Шаҳар кўчаларидаги афишалар сизга Новосибрскда шу кеча-кундузда жуда кўп ижодий коллективлар аҳолига маданий хизмат кўрсатаётганидан дарак беради. Мана биз Давлат Академик опера ва балет театри биносида Москва Марказий Совет Армияси театри ижодий коллективи ижросида А. Толстойнинг «Иван Грознийнинг ўлими» фожиасини томоша қилдик. Грозний ролини театрнинг бадиий раҳбари, СССР халқ артисти, Давлат мукофотининг лауреати Андрей Попов зўр маҳорат билан ижро этди.

Шаҳарнинг энг гавжум кўчаларидан бирида машҳур «Сибирь чучварахонаси» бор. Улкан шаҳарнинг мезбонлари ҳам, меҳмонлар ҳам машҳур таомни татиб кўрай дейишади...

Троллейбус Ленин кўчасида, Марказий универмаг олдида тўхтайди. Вагонга каттагина гиламни қатлаб олган бир йигит билан бир қиз чиқди. Улар мамнун, бир-бировларига қараб тўйишмайди. Назаримда, бу гилам ёш келин-куёвнинг биринчи йирик савдоси! Янги рўзғор, янги оила бошланяпти. Яқин орада шаҳар аҳолиси яна бир янги гражданга кўпаяди...

Машҳур Обь дарёсидан ўтишингиз билан бошланадиган тўғри ва текис, кенг асфальт йўл сизни Академгородокка олиб боради. Яқингинада шу йўлдан Франция Президенти Шарль де Голль ўтган ва олимлар меҳмони бўлган эди. Бу шаҳарчада ўнлаб институтлар, лабораториялар, илмий-текшириш муассасалари халқ хўжалигининг турли соҳалари бўйича муҳим илмий ишлар олиб бормоқда.

Кечагина Париждан, қон группаларини ўрганишга бағишланган X халқаро конгрессдан ҳайвонларнинг иммуногенетикаси лабораториясининг бошлиғи, биология фанлари кандидати В. И. Тихонов қайтиб келди. У конгрессда Сибирь олимларининг иши тўғрисида доклад қилди. ГДРда бўлиб ўтган, ўсимликлар экспериментал мутагенезасига бағишланган халқаро симпозиумда институтнинг илмий ишлар бўйича директор ўринбосари Г. Привалов, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори В. Енкен, биология фанлари доктори В. Хвостовалар доклад қилдилар. Москвада бўлиб ўтган микробиологлар IX халқаро конгрессига сибирлик олимлар — биология фанлари кандидати Р. Салганик, илмий ходимлар А. Мосолов ва А. Трухачевлар иштирок этдилар.

Сибирь олимларининг лабораторияларида илмий ишлар қизғин бораётир...

...Янги социалистик шаҳар Новосибирск бой ижодий меҳнат, ажойиб ҳаёт билан яшамоқда.

Сами АБДУҚАҲҲОР.
Новосибирск.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МУКОФОТ МУБОРАК, АЗИЗ ОНАЛАР

Ўзбекистон ССРда яшовчи кўп болали оналарга «Қаҳрамон она» Фахрий унвонини бериш тўғрисида

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган қуйидаги оналарга **«Қаҳрамон она»** фахрий унвони берилсин ва **«Қаҳрамон она»** ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғи топширилсин:

АНДИЖОН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Кенжаева** Парки — Ленин районидаги Ильич номли колхоз аъзоси.

БУХОРО ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

2. **Баратова** Турсунтош — Қоракўл районидаги «Москва» колхози аъзоси.
3. **Бекмуродова** Ўғил — Бухоро районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
4. **Болтаева** Хурсанд — Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.
5. **Бафоева** Муҳаррам — Бухоро районидаги Навоий номли колхоз аъзоси.
6. **Ғайбуллаева** Мукаррам — Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.
7. **Эргашева** Тўй — Бухоро районидаги «Маданият» колхози аъзоси.
8. **Исмоилова** Ҳамал — Конимех районидаги «Гигант» совхозининг ишчиси.
9. **Қолмуратова** Жонил — Томди районидаги «Жана шаруа» колхозининг аъзоси.
10. **Қурбонова** Раҳбар — Қоракўл районидаги «Искра» колхозининг аъзоси.
11. **Музаффарова** Муборак — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Бухоро шаҳри.
12. **Мухторова** Ҳабиба — Бухоро районидаги «Правда» колхози аъзоси.
13. **Нурова** Саломат — Ромитан районидаги Куйбишев номли колхоз аъзоси.
14. **Раҳмова** Мўмина — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Когон шаҳри.
15. **Саидова** Турсуя — Бухоро районидаги «Ленинизм» колхози аъзоси.
16. **Сафарова** Матар — Ромитан районидаги Киров номли колхоз аъзоси.
17. **Сафарова** Ҳанифа — Бухоро районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.
18. **Тоғаева** Абера — Ромитан районидаги «Ромитан» совхозининг ишчиси.
19. **Тожиева** Саломат — Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.
20. **Фатулаева** Рисол — Ромитан районидаги Нариманов номли колхоз аъзоси.
21. **Ширинова** Саида — Ромитан районидаги «Октябрь» колхози аъзоси.
22. **Эргашева** Ойтўра — Ғиждувон районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
23. **Эрназарова** Жумагул — Ромитан районидаги «Қизилравот» совхозининг ишчиси.
24. **Эшмуродова** Қамбар — Ғиждувон районидаги «Тошработ» колхозининг аъзоси.
25. **Юсупова** Зева — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Бухоро шаҳри.
26. **Яхёева** Тойбажон — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Бухоро шаҳри.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

27. **Абдиева** Мамат — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Қарши районидаги Пахтаобод қишлоғи.
28. **Аҳмедова** Ражаб — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Қарши шаҳри.
29. **Аҳмедова** Фозила — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Шаҳрисабз районидаги Сиваз қишлоғи.
30. **Аширова** Муяссар — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Шаҳрисабз районидаги Тўдамайдон қишлоғи.
31. **Бобоназарова** Хурсанд — Косон районидаги Ленин номли колхознинг аъзоси.
32. **Бобонова** Бубинор — Ғузор районидаги «Ақробод» совхозининг ишчиси.
33. **Бозорова** Тошой — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Шаҳрисабз районидаги Янгиобод қишлоғи.
34. **Бозорова** Холчучук — Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхоз ишчиси.
35. **Бекмуродова** Фотима — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Чироқчи районидаги «Кўк дала» совхози посёлкаси.
36. **Бердиёрова** Кунсулов — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Чироқчи районидаги «Кўк дала» совхози посёлкаси.
37. **Давронова** Норхол — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Қарши районидаги Муғлон қишлоғи.
38. **Дўсмуродова** Ойсан — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Ғузор районидаги Қўштепа қишлоғи.
39. **Жайловова** Зайнаб — уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёл, Қамаши районидаги Лангар қишлоғи.
40. **Жумаева** Санобар — Қамаши районидаги Карл Маркс номли совхоз ишчиси.

(Давоми бор).

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

ҲОСИЛ КАЛИТИ

Кенг пахта майдонларида қизғин иш палласи. Ғўза туплари «оқ олтин» дурдоналаридан маржон таққан. Пахтазорда сузаётган «зангори кема»ларнинг қудратли овози жўшқин меҳнат авжи ва шижоатидан дарак беради. Улкан хўжалик етиштирилган баракали ҳосилни йиғиб-териб олишни қизғин давом эттиряпти.

Ҳа, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида худди шундай қилиняпти. Бу колхоз фақат пахтадангина эмас, балки луб экинларидан ҳам мўл ҳосил етиштиришда донг таратган. Шу кунларда лубзорларда бўлган киши гўзал манзаранинг мафтуни бўлади. Яхлит карталардаги экинлар ўз ҳосилини, кўмкўк ва баркамол жамолини кўз-кўз қилиб турибди.

Колхоз лубкорлари уруғлик каноп ҳосилдорлигини ошириш йўлларини тинмай изламоқдалар. Хўжаликда ҳосилдорликни ошириш резервлари тинмай қидириляпти. Бу соҳада колхоз бош агрономи, Бутуниттифоқ пахтачилик илмий текшириш институтининг аспиранти Андрей Пакнинг хизмати айниқса диққатга сазовордир. Мана, уч йилдирки, ўртоқ Пак бу соҳада изчиллик билан тажриба ўтказиб келмоқда. У ишлаб чиқаришда эришилаётган муваффақиятларга асосланиб, «Уруғлик каноп шохларида ҳосил тўпланишида суғориш миқдорининг фойдалилиги» деган темада илмий асар ҳам ёзмоқда.

Моҳир агроном луб экинлари парваришининг одатдаги агротехника усулларидан четга чиқиб, ўзига хос, ғоятда фойдали тажрибани амалга оширди. Масалан, илгари луб экинларини парвариш қилиш даврида беш марта сув бериларди ва ҳар бир гектар ерга 800-900 кубометр миқдорида сув сарфланарди. Ўртоқ Пак ўз тажриба участкасида бу усулни қўлланмади. У бутун мавсум давомида экинни фақат икки марта суғорди, ҳар гектар ерга 1.300 кубометр сув сарфлади.

Бу янги агротехника усули ҳосил шохлари сони кўпайишини, экиннинг бир вақтда ёппасига гуллашини ва ҳосилнинг мўл бўлишини таъминлади.

Луб экинлари етиштиришнинг бу янги усули жорий қилинганлиги туфайли ҳар гектар майдондан 7,6 центнердан каноп уруғи олинди. Бу республика бўйича эришиладиган ўртача ҳосил даражасидан икки баравар ортиқдир.

Агротехниканинг бу усулини қўлланиш натижасида, — дейди ўртоқ Пак, — каноп уруғи етиштиришдан катта даромад олиш учун қулай имконият вужудга келди. Масалан, биз бултур ҳар гектар ердан илгаригига нисбатан 159 сўм кўп даромад олишга муваффақ бўлдик.

Бу мавсумда «Политотдел» колхози лубкорлари каноп уруғидан бу йил ҳар қачонгидан мўл ҳосил олишни мўлжалламоқдалар. Улар ҳар гектар майдондан камида 7,5 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилишган. Кўзланган ғалабага эришишда колхознинг ижодкор, жонкуяр бош агрономи Андрей Пакнинг хизмати катта бўляпти.

Суратда: колхоз бош агрономи Андрей Пак уруғлик каноп майдонларини кўздан кечирмоқда.
И. Душкин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ШИМОЛЛИК ЖАСУР ЖАНГЧИ

Ким ЧИНЬ.

Жанубий Вьетнам шоири.

Интиқом ҳисси билан осмонга тикиб нигоҳ
Зенит тўпи олдида турар шимоллик солдат.
Америка кузғунлари кўкда пайдо бўлган чоқ
Бари-бари ёнади -барига келар ғорат!
Дьен-бьен Фу воҳаси шон топди ҳарбу зарбда,
Ғанимларнинг қолини танг қилади ҳар бир жанг,
Кўзларига қон тўлган босқинчилар бу ерда
Қабрдан ўзгасини тополмай лолу ҳаранг...
Ҳа, биз Ланг-шондан токи Ка-Мауга қадар
Шитоб оёққа қалқдик бир кишидек баралла.
Энг қулай пана бўлди яшнаб турган бамбуклар
Ва ҳар битта тепалик бўлди биз учун қалъа!
Жануб ёқда ёвуз ёв бизни олди ҳибсга,
Майиб-мажруҳлар ҳадсиз, қурбонлар ҳам эмас оз.
Лекин шуни ўйласанг дил тўлар ширин ҳисга:
Шимолнинг тўпчилари ёвдан олмоқда қасос!
Биз жануб шерлари ҳам берамиз ёвнинг додин,
Дала, ўру қиримиз окоплардан иборат.
Шимоллик озод аёл беланчак узра сокин
Алла айтар ғалаба кунин айлаб башорат.
Жануб ва шимол асли ягона бир кўл демак,
Ягона бир истак бор вьетнамлик қонида.
Бешта бармоқ-беш шамшир! Бир кун келади, бешак
Шартта бўғиб оламиз ёвни гирибонидан!
Шимолли жасур тўпчи замбараги стволин
Кўк бағрига қаратиб кузатади осмонни.
Эски милтиғим қўлда кўкка боқиб олмай тин
Излаганим-излаган мен ҳам ўша нишонни!
Қўлимизда милтиқ ва озодликнинг туғи бор,
Енгмоқ шиоримиздир — томирда оқаркан қон.
Озодлик, ҳурлик бизга абадий бўлсин деб ёр
Эркимиз душмани-ла жанг қилурмиз беомон!
Гоҳи Нге-анда, гоҳ Ба риа кўкида
Тиним билмай ловуллаб қулар АҚШ кузғуни.
Ҳадемай ўлкамизга шундай ажиб кун келар:
Ғалаба куни яқин, албат кўрармиз уни!

Русчадан О. ҲАКИМОВ таржимаси.

ЮРАГИМ — ВЬЕТНАМ

Бу Шарқнинг одати;
Буғдой, гуруч, нон
Муқаддас саналар бизнинг томонда.
Ҳатто нон увоғин хор қилган инсон
Ўзи ҳам хор бўлиб кетар армонда.

Буғдой, гуруч, нон...
Яна кўп нарсалар бордир муқаддас;
Уларга ҳозирча бермайман ўрин,
Рўйхат тузмоқликнинг маврiди эмас,
Аланга олмоқда Вьетнам ерин.

Аланга!
У яйрар ҳар томон қулочин ташлаб.
Чўғлари чирсиллаб сачрар менга ҳам.
Юрагим ўт олар сўкилиб, чатнаб,
Юрагим — ўт ичра қолган Вьетнам.

Вьетнам, Вьетнам...
О, келин сингари бокира ўлка,
Чеҳрангни беркитмиш оловдан парда.
Бошингда тутунлар сим-сиёҳ кўлка,
Ҳуснингга интизор ёнаман дардда.

Шоликор ўлкани пайҳон қилар ёв.
Гуруч кўр қилмасми?
Нон урган каби урмасми палов?
Тупроқ кўр қилмасми?

Гуруч эккан қўллар ерда ётибди,
Уларни янчмоқда пошна-ю, қўндоқ,
Гуруч эккан қўллар ўтда ёнибди,
Кексалар оҳ урар: «Қандоқ гап, қандоқ?».

Бу ишдан Шарқу Ғарб, ҳамма ғазабкор,
Ғазабкор, кимдаки бўлса соф юрак.
Вьетнам бошига тушган азоблар
Тумандай тарқалиб битмоғи керак.

Вьетнам бошидан кетсин соялар,
Далалар қаддини ростласин яна.
Шовуллаб товлансин шолипоялар,
Тўй бўлсин, тўй бўлсин, бўлсин тантана.

... Бу назмим сўнгида шарқлик ўлароқ
Кексалар дуосин ёздим басталаб.
Дўстларга узоқдан очаман қучоқ,
Ташнаман. Юрагим ғалаба талаб.

Азиз АДУРАЗЗОҚ.

ЧАНГАЛЗОР НИДОСИ

Нидо келар чангалзордан, олисдан,
Кўкси яра Вьетнамдан келар у,
Ўтда ёнган шолипоя, полиздан,
Кўкси пора Вьетнамдан келар у,
Беланчакда ётган гўдак қаерда?
Нур—коптокка қўлин чўзган чоғида
Унга шўнғир қора калхат ва ерда
Гўдак йиқилдир, йўқдир ўз ётоғида...
Чангалзордан келар гўдак нидоси
Қиймаланган тандан келарми нидо?
Ё бу дардли оналарнинг нидоси,
Ё напальмдан фарёд чекарми само?
Океаннинг тўлқинлари оҳ чекар,
Атомлардан олиб қочар елкасин.
Ёв кўрфаздан Вьетнамга ўт чақар,
Ендирмоқчи бўлар мардлар ўлкасин.
Шарпа бўлиб, соя бўлиб, нур бўлиб
Чангалзордан ўтиб борар қасоскор.
Чангалзорда ётар янкилар ўлиб,
Чангалзорнинг ёвга шундай удми
бор...
Олислардан эшитилар портлағич,
Янкиларнинг хонасини ўт олур.
Эшикда ёв, хонада ёв, юрт нотинч
Бўлганида мардлар жангга
қўзғалур.
Само нотинч, зилзиладай гувуллар,
Булутларга беркинмоқчи бўлар ёв,
Марднинг ўқи бехатодир,
ловуллар —
Кўк парчаси, ёвни қоплайди олов...
Олов билан ўйнашмоқчи бўлар ёв,
Олов элнинг қасосидир, зарбидир,
Ҳар бамбукда олов тикланган ялов,
Олов бугун дардли элнинг
дардидир.
Олов билан ўйнашмоқчи бўлса ёв,
Олов билан қарши олмоқ эл иши.
Бундай дамда жанг бошланар беаёв,
Шундай ўтли, бўронлидир кураши.
Олов чорлар, ёвни излар ўрмонда,
Булутларни титиб чиқар осмонда,
Нидо келар чангалзордан, олисдан:
Ўлжа излар хавф бугун дер
жаҳонда.
Нидо келар чангалзордан, олисдан,
Кўкси яра Вьетнамдан келар у,
Ўтда ёнган шолипоя, полиздан,
Кўкси пора Вьетнамдан келар у.

НАЗАРМАТ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Дам олиш кунлари юзлаб тошкентликлар тоғлар сари йўл оладилар. Айниқса Чотқол тоғи этакларида ажойиб табиати, хушҳаво жойларда бўладилар. Суратда: дам олувчилар тоғ этакларида.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар. 9.30 — Енгил куйлар. 9.45 — «Зангори кема» капитани (тож.). 10.10 — Симфоник поэма. 10.30 — Ўзбек халқ куйлари. 10.55 — Медицина темаларида (суҳбат). 11.10 — Элга хизмат-олий ҳиммат. 11.25 — Соната. 12.15 — Спорт (рус.). 12.30 — Музикали салом. 13.30 — Ван Клиберн чалади. 16.15 — Д. Шостакович туғилган кунининг 60 йиллиги. 17.20 — Уйғур куйлари. 18.10 — Рус халқ қўшиқлари (санъат усталари). 18.30 — Совет куйлари. 19.20 — Озарбайжон куйлари. 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси (рус.). 20.30 — Социалистик мамлакат халқларининг куй, қўшиқ ва рақслари. 21.20 — «Нодира» музикали драмасининг монтажи (Андижон область театри артистлари). 22.00 — Дунё воқеалари. 23.10 — Эстрада концерти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00 — **Ерда, ҳавода ва денгизда** (кинофильм), 17.25 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 17.40 — **Ишчи синфи шогирдлари** (телефильм), 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.15 — **Бахтли ўлка қўшиқлари** (концерт), 18.55 — **Одиссейнинг қайтиши** (телевизион бадиий фильм). 19.30 — **Энг азиз** (ота-оналар учун).

Ўзбек тилида: 19.40 — **Одобли элга манзур** (ота-оналар университети). 20.20 — **Адабиёт ва санъат** (адабий-драматик эшиттириш), 21.45 — **Экран қўшиқлари.**

22.25 — **Эртаги кун программаси.**

Рус тилида: 22.30 — **Маскарад** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IX да **Мирзо Улуғбек,** 25/IX да **Ой тутилган тунда.**

Алишер Навоий номидаги ЎзССР Меҳнат Қизил Байроқ орденли Давлат Академик катта театрида

1966/67 йилги
йигирма еттинчи

ТЕАТР МАВСУМИ ОЧИЛИШИ

24 сентябрда

М. Ашрафий

ДИЛОРОМ

4 пардали опера
К. Яшин ва М. Муҳамедов либреттоси.

Спектаклда: СССР халқ артисти **С. Кобилова,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **С. Ярашев, Н. Ҳошимов, Ж. Низомхўжаев, К. Юсуповалар** қатнашади.

Дирижёр — СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати, профессор **Мухтор Ашрафий.**

25/IX да — кундуз **Этик кийган Мушук.** 4 пардали опера.
25/IX да — кечқурун **Дон Жуан,** 3 пардали балет.
Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар соат 7 да бошланади.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА

24, 25, 28, 29, 30 сентябрда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: **Олмахон Ҳайитова, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Тўхта Рисметова, Камтар Отабоев, Изом Садриев, Исмоил Бойжонов** ва бошқалар қатнашади.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«СТАЛЬМОНТАЖ» ТРЕСТИ

Новосибирск, Новокузнецк ва Тошкент шаҳарларининг профтехника мактабларида **пўлат ва темир-бетон конструкторларнинг малакали монтажчиларини тайёрлаш учун** 8—11-синф ҳажмида маълумоти бўлган эркакларни 18 ёшдан тортиб

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 3 ой.

Қабул қилинганлар бепул йўл, ётоқ ва стипендия билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 19-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

25, 26 сентябрь кеч соат 6 ярымда Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Пахтакор» — «Торпедо» (Кутаиси) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

25/IX да дублёр составлар, 26/IX да асосий составлар ўйнайди.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ОЛИЙ УМУМҚЎШИН ҚЎМОНДОНЛИК БИЛИМ ЮРТИ

вакант сиёсий иқтисод ўқитувчиси вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати—14/X гача.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар-23.

АНГРЕН ШАҲАР

3-ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1966/67 ўқув йилига

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти: **пармалаш мастерлари, газоэлектросваркачилар, электросваркачилар тайёрлайди.**

Ўқиш муддати — 1 йилдан 2 йилгача.

8—11-синф ҳажмида маълумотли, 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган эркаклар қабул қилинади.

Ўқувчиларга стипендия тўланади. Бошқа жойлардан келганлар ётоқ билан ҳам таъминланади.

Билим юртига **имтиҳонсиз** қабул қилинади.

Адрес: Тошкент область, Ангрен шаҳар, Жданов кўчаси, 40-уй. Телефон 1-29.

1966 йил 5 октябрь кундуз соат 3 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг экономика бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференцзал фойеси)

Ш. Тилевбергенов — иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Қорақалпоғистон АССРнинг балиқ саноати ва уни ривожлантиришнинг асосий йўллари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

инглиз, немис ва француз тилларининг

ПУЛЛИК, ИККИ ЙИЛЛИК

курсларига

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш ҳақи — 30 сўм.

Машғулотлар 1 октябрдан бошланади.

Ректор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: кадрларни ҳисобга олиш варақаси, маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг копияси, фотокарточка.

Адрес: Чилонзор массив, Муқимий кўчаси, 104-уй.

ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ КОМБИНАТИ

керамзит-бетон девор блоклари ва керамзитни фондсиз **метлах плиткасини** фонд бўйича

сотади

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Шота Руставели кўчаси, 2-проезд, 2-уй.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги

«ГЛАВНЕФТЕСНАБСБЫТ»га

инженерлар: қурувчилар, механиклар,
экономист, старший бухгалтер, бухгалтерлар, русча **машинистка**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Карл Маркс кўчаси 41-уй, кадрлар бўлими. Телефон В-3-29-23, В-3-40-83.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЮҚОРИ БАҲО

ПИСЕК (Чехословакия), 22 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучларининг Бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко «Влтава» машқлари муносабати билан журналистларга қуйидагиларни айтди:

Бу машқлар унда қатнашган қўшинлар жанговар тайёргарлигининг олий нуқтаси бўлди. Биз қўшинлар бу йил нималарни ўрганганлигини кўрмоқчи эдик. Офицерлар билан генераллар, бутун кўп сонли штабнинг иши беҳуда кетмаганлигига биз яна бир карра ишонч ҳосил қилдик.

Қўшинлар юксак даражада жанговар тайёр эканликларини кўрсатдилар. Мен чехословак солдатларини айниқса кўрсатиб ўтмоқчиман, чунки уларнинг орасида мунтазам қисмлардан ташқари резервистлар ҳам жанг қилдилар.

Барча солдатлар — танкчилар, учувчилар, артиллериячиларнинг жанговар тайёрлигини мен жуда юқори баҳолайман.

ЖАНУБИЙ КОРЕЯ «КАБИНЕТИ» ИСТЕЪФО БЕРДИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). Бош министр Тен Ир Квон бошчилигидаги Жанубий Корея кабинети, деб хабар беради Ап агентлигининг мухбири Сеулдан, тўла составда истеъфога чиқиши тўғрисидаги аризани бугун кечқурун Жанубий Корея президенти Пак Чжон Хига топширди.

Бугун миллат мажлисида «Кориа фертилайзер» компанияси контрабанда йўли билан Япониядан 111 минг долларлик сахарин келтирганлиги тўғрисида масала муҳокама қилинаётган вақтда жанжал чиқиб кетганлиги кабинетнинг бу қарорига сабаб бўлди.

БРАЗИЛИЯ СТУДЕНТЛАРИНИНГ ҒАЛАЁНЛАРИ

ГАВАНА, 22 сентябрь. (ТАСС). Бразилиянинг Гояния шаҳрида студентларнинг очиқдан-очиқ ҳукуматга қарши характердаги намойиши бўлди. Полиция намойишчиларни ҳайдаб юборишга уриниб унинг қатнашчиларига ҳужум қилди. Пренса Латина агентлиги мухбирининг хабар беришича, намойишчилар орасида ярадор бўлганлар бор.

Сан-Пауло шаҳрида ҳам шундай ғалаён бўлди. Полиция куч ишлатиб намойишни ҳайдаб юборди ва тўла бўлмаган маълумотларга кўра, 300 га яқин кишини қамоққа олди. Ҳукуматнинг буйруғига биноан, қамоққа олинганлар «миллий хавфсизлик» тўғрисидаги қонун асосида судга берилади.

Бутун мамлакатда студентларнинг ғалаёнлари бўлиб турибди. Рио-де-Жанейро, Бело-Оризонте, Рио-Гранде-до-Сул, Пернам-Буко, Парана, Баразилиа ва бошқа шаҳарларда ҳам намойишлар бўлди.

АЖАЛ МЕВАЛАРИ

Ананас ва гуава каби тропик мевалар жуда тотли, хушбўй, ва ширалидир. Улар жануб мамлакатларининг ажойиб меваларидир. Лекин ҳозирги кунда ўша мамлакатлардан бири — Шимолий Вьетнамда «ананас» ва «гуава» сўзлари тез-тез «ўлим» деган маънони англатадиган бўлиб қолди. Америка авиацияси Вьетнам ерига тропик мевалар шаклида ишланган, «Ананас» ва «Гуава» деб аталадиган бомбаларни ташламоқда.

«Ананас» бомбаси сариқ тусда бўлиб, оғирлиги 800 граммдир. Ҳажм жиҳатидан худди гранатага ўхшайди. Унинг сиртида 300 та майда пўлат шарчалари жойлашган. Ерга келиб урилганда бомба шарчалари 50 метргача сачрайди. Кишига тегадиган бўлса, унга медицина хизмати кўрсатиш жуда ҳам мушкул, киши баданига кириб кетган шарчаларни кесиб олиш амри-маҳол...

«Гуава» бомбаси қорамтир жигарранг тусда бўлиб, худди «Ананас» оғирлигига тенгдир. Унинг сиртида 260 та пўлат шарчалар бор. Портлаш натижасида бомба парчалари 6 минг квадрат метр майдондаги тирик жонни ўлдириши мумкин.

Шу йил бошидан буён Вьетнам Демократик Республикасининг гражданахолисига ана шундай бомбалар тез-тез ишлатиладиган бўлиб қолди. Бу ҳақда Вьетнам халқ армиясининг бош қўмондонлиги алоқа миссиясининг бошлиғи полковник Ха Ван Лау матбуот конференциясида гапириб берди. У журналистларга ва матбуот конференциясида ҳозир бўлган дипломатларга тасодифан портламай қолган ва қишлоқларда, йўлларда, шолипояларда топилган «мевалар»нинг нусхаларини кўрсатди.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

ХХР ОЛИЙ ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПЕКИН, 22 сентябрь. (ТАСС). ХХР ҳукумати Хитой олий ўқув юртларидаги чет эл студентлари, аспирантлари ва стажерларининг машғулотларини бир йил кечиктиришга қарор қилди. ХХР Олий таълим министрлиги бу тўғрида тегишли элчихоналарни хабардор қилди.

Министрлик Хитой олий ўқув юртларининг ўқитувчилари «маданий революция»ни ўтказиш билан банд бўлганликлари бу чора кўрилишига сабаб бўлди, деб айтди. ХХРда турган чет эллик студентларга икки ҳафта муддат ичида мамлакатдан чиқиб кетиш таклиф қилинди.

ШТРАУСЛАР КИМГА КЕРАК?

Германия Федератив Республикасининг собиқ ҳарбий министри, Сталинград остоналарида бурни ишқаланган нацист офицери ва келиб чиқиши жиҳатидан майда дўкончи Франц-Йозеф Штраус ўғирлик қилиб қўлга тушгандан ва истеъфо бергандан кейин айрим Ғарбий Германия газеталари шундай деб таъкидлай бошладилар: «Бу ўта ўнг арбобнинг умри охирига етди». Бироқ улар ГФРда арбоб қанчалик «ўнг» бўлган сари шунчалик қимматли эканлигини унутиб қўйишди. Ҳозир Штраус ҳокимиятга яна ҳам янги куч билан интилаётганига таажжубланмаса ҳам бўлади. Бунда албатта у тегишли базаларга таянмоқда.

Ғарбий Германиядаги «Шпигель» журнали билан алоқадор таъсирчан «Вельт ам зоннтаг» газетаси охирги сонларидан бирида мақоланинг сарлавҳасидаёқ шундай деб хабар берди: «Штраус қайтиб келиш учун тобора қатъийроқ ҳаракат қилмоқда». Шу мақолада газета Штраус ҳозирнинг ўзидаёқ министр лавозимига эмас, балки канцлер лавозимига кўтарилармикин деган гаплар тарқаляпти, деб хабар беради. Газета шунингдек оҳори кетмаган реакционер ва реваншчи кимга керак бўлиб қолганини ҳам яширмайди: «Штраус мамлакатнинг таъсирчан доираларига керак бўлиб қолди», яъни монополияларга зарур бўлиб қолди. Саноат доираларининг вакили ва бундестаг депутати Иллерхауз очиқдан-очиқ шундай деди: «Ҳозирги шароитда, мамлакатга кучли қўл жуда ҳам зарур бир пайтда биз тилга олаётган номлардан бири Штраусдир. У жуда ҳам олий даражада қобилиятли киши».

Энди «генераллар исёни» муносабати билан Бонн кабинетидаги алғов-далғовлар пайтида «эски ҳарбий традицияларни ривожлантириш руҳида» янги вермахт ҳокимиятини кучайтириш тўғрисидаги талабларни кескин қўллаб-қувватлаган ҳолда Штраус дарҳол ўз ўрнини эгаллаганини қўшиб қўйиш қолди, холос.

Қўли қон билан бўялган Штраус қандай традициялар руҳида Советлар ерини тирнагашини бутунлай унутиб қўйгани кўриниб турибди...

А. ГУРКОВ, (АПН).

ИШСИЗЛИК КЎПАЙМОҚДА

ЛОНДОН, 22 сентябрь. (ТАСС). Англиядаги ишсизлар сони ўтган ойдагидан 23 минг киши кўпайди. Меҳнат министрлигининг хабарида айтилишича, ҳозирги вақтда мамлакатда 340 мингга яқин ишсиз рўйхатга олинган.

Шимолий Ирландияда ишсизлар сони 30 минг кишига ёки ҳамма ишловчиларнинг олти процентига етди.

НАТИЖАСИЗ УРИНИШЛАР

Футбол

«Пахтакор» ва Ростов—Дон шаҳрининг армия спорт клуби футболчиларининг учрашуви футбол шинавандалари томонидан зориқиб кутиб олинди. Стадионни тўлдириб ўтирган томошабинлар ўз командаларининг ғалаба қилишига амин эдилар. Лекин ўйин натижаси бундай бўлиб чиқмади.

Учрашувнинг биринчи бўлимида ҳар иккала томон дарвозаларига бир неча бор хавфли вазият туғдирилган бўлсада, ҳужумчилар биронта ҳам тўп уролмадилар.

Ўйиннинг иккинчи бўлими бошланишиданоқ меҳмонлар ташаббусни қўлга олиб, Пшеничников дарвозасига тўп киритишга муваффақ бўладилар. Матчни армиячилар фойдасига ҳал қилган бу тўпни меҳмонларнинг энг актив ҳужумчиси Матвеев киритди.

Мезбонлар мағлубиятдан қутилиш учун бутун имкониятни ишга солиб ҳужумга ўтдилар. «Пахтакор» ҳужумчилари бир неча марта гол киритиш имкониятига эга бўлган бўлсаларда, «қайсар» тўп уларнинг амрига бўйсунмади.

Шундай қилиб ростовлик футболчилар 1:0 ҳисобида ғалаба қозониб, «Пахтакор»дан биринчи даврада худди шу ҳисобда ютқазиб қўйган аламини олдилар.

Шу куни мамлакатимизнинг олти шаҳрида футбол ўйинлари бўлиб ўтди.

Тбилисида маҳаллий «Динамо» командаси Ереван шаҳрининг «Арарат» командасини қабул қилди.

Матчда «Динамо»нинг ўнг қанот ҳужумчиси Илья Датунашвили ўзига хос рекорд қўйди. У «Арарат» дарвозасига 5 тўп урди. Учрашув натижаси 5:0 ҳисобида «Динамо» командаси фойдасига ҳал бўлди.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: СКА (Одесса) — ЦСКА — 0:1, «Торпедо» (Москва») «Локомотив» (Москва)—2:1, «Қайрат» (Олмаота» «Торпедо» (Кутаиси) — 2:1 «Шахтёр» (Донецк) — «Зенит» (Ленинград)—1:0, «Крилья Советов» (Куйбишев) — «Нефтяник» (Боку) 2:3.

24 сентябргача бўлган ўйинлардан сўнг командалар турнир жадвалида қуйидаги ўринларни эгаллаб турибдилар:

«Динамо» К	26	53-12	43
«Торпедо» М	28	45-27	35
ЦСКА	24	52-30	34
СКА (Р)	26	41-37	32
«Нефтяник»	26	35-23	29
«Спартак»	24	33-28	29
«Пахтакор»	24	24-17	28
«Динамо» Мн.	26	31-28	28
«Қайрат»	24	23-23	26
«Динамо» Тб.	25	31-25	25
«Динамо» М	25	35-29	25
«Шахтёр»	25	25-30	25
«Зенит»	27	32-41	25
«Черноморец»	26	23-30	22
«Арарат»	26	18-41	20
«Торпедо» Кт.	26	33-49	18
«Кр. Советов»	25	17-35	17
«Локомотив»	25	19-37	14
СКА-Од.	26	11-39	10

«Пахтакор» навбатдаги ўйинни ўз майдонида 26 сентябрда ўтказади. Бу гал Кутаиси шаҳрининг «Торпедо» командасини қабул қилади.

П. ГАДОЕВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451 Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005. В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.